

Emperyalist savaş ve saldırganlığa karşı birleşik devrimci direniş!

Emperyalistlerle işbirlikçileri tarafından kışkırtılan yıkıcı savaşların faturasını yazık ki halklar ödüyor.

Suriye savaşının bitirilmesi önünde halen iki ciddi engel var: Biri ABD'nin PYD kontrolündeki bölgeleri egemenliği altına alma planı, diğeri Türk devletinin izlediği işgalci/yayılmacı politikadır.

Hiçbir zaman Suriye'de etkin olamayan ABD, 'Fırat'ın doğusu'nu Suriye'den koparıp sorunlar yumağı haline getirmeye çalışıyor. AKP iktidarı ise hem Su-

riye topraklarını işgal ederek hem İdlib'teki cihatçı çetelere kol/kanat gererek savaşı bitirme çabalarını baltalıyor. Seçim hezimetini engellemek için kirli bir savaşa muhtaç olan Erdoğan AKP'si, bundan dolayı Afrin saldırısını kısa sürede bitirmekten yana değil. Savaşı uzatabilmek için İdlib'teki 'cihatçı çeteler kozu' dahil elindeki tüm imkanları kullanacaktır. **s.16**

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete

ISSN 1300-3585

Sayı 2018 / 06
9 Şubat 2018 • 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak15.net

Savaş, sömürü ve baskı politikalarını geri püskürtmek için...

İşçi-emekçi barikatlarını yükseltelim!

Sosyal demokrasinin sözde savaş karşıtlığı

Siyasal gericiliğin, şovenizmin arttığı, savaş çığırkanlığının düzen siyasetine egemen olduğu şu günlerde, düzenin tüm aktörleri konumlarını belirliyor.

Onursuzluk dayatmalarına karşı direnişi büyütelim

Devrimci bir program etrafında kenetlenmek ve güçlü bir iradi çaba karanlığın yırtılıp devrim güneşinin doğmasını sağlayacaktır.

Kriz, siyasal gericilik ve sınıf mücadeleleri

Zamanında insanlık tarihinde büyük zilerlemenin ifadesi olan kapitalizm, şimdi insanlığın gelişmesi önünde aşılması gereken bir barbarlıktır

Tabutluk hücrelere sağlıklı girip tabutta çıkmak - Av. Zeycan Balcı

s.6

Ekim Devrimi, işçi sınıfı ve sınıf örgütleri

s.12

Savaş, sömürü ve baskı politikalarını geri püskürtmek için;

İşçi-emekçi barikatlarını yükseltelim!

İşçi ve emekçiler Erdoğan yönetiminin kulakları tırmalayan savaş çığırtkanlığına ve her gün yeni bir "kahramanlık destanı" yazarak kirli savaş konsepti içerisindeki misyonunu eksiksiz bir şekilde yerine getiren burjuva medyaya itibar etmemelidir. Emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin kirli çıkarlar uğruna başlattığı savaşların tarafı olmayı reddetmeli, hakları ve geleceği için mücadeleyi büyütmelidir.

Sermaye devletinin Efrin'e yönelik başlattığı işgal hareketi dördüncü haftasına giriyor. Emperyalist güçlerin açık ya da örtülü desteğine, burjuva düzen güçlerinin kirli savaş konsepti üzerinden birleşmesine ve kullanılan son teknoloji ürünü savaş makinelerine rağmen sermaye devleti sahada henüz istediği sonuçları elde edebilmiş değil. Dahası, karmaşık çıkar ve güç ilişkileri üzerinden süren işgal girişimi halihazırda ciddi kırılmalara fazlasıyla açık.

Bu aynı kırılğan tablo içeride kurulan "milli ve yerli" savaş ittifakı için de geçerli. Zira, harcı Kürt halkına düşmanlık ve "terör" demagojisi üzerinden karılan kirli ittifak, sahada yaşanacak gelişmelere ve emperyalist güçlerin değişen bölge politikalarına göre her an çatırdayabilir. Erdoğan yönetiminin ÖSO çetesine atfen yaptığı "Kuvayı Milliye" vb. tanımlamalar daha şimdiden savaş konseptinin önemli aktörleri tarafından tepkiyle karşılandı. Ayrıca, kirli savaş koşullarının Erdoğan yönetimi tarafından düzen siyasetine yönelik dizayn operasyonuna dönüştürülmesi ve iktidarını güvencelemek için kullanılıyor olması da gerici ittifakın bir diğer önemli açmazı olarak öne çıkmaya başladı.

***

İşgal hareketi üzerinden kurulan ilişkilerin ve emperyalist güçlerle yapılan kirli pazarlıkların önümüzdeki süreçte ne gibi sonuçlar doğuracağını şimdiden kestirmek zor. Fakat açık olan bir gerçeklik var ki, Erdoğan AKP'sinin başlattığı işgal macerası işçi sınıfına, emekçilere ve bölge halklarına büyük acılar yaşatacak; ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan ağır

bedeller ödedecektir.

Geride kalan üç haftalık döneme baktığımızda bu gerçeklik tüm çıplaklığı ile görülebilir. 20 Ocak'tan bugüne Efrin'de yüzlerce sivilin katledildiği, ölen insanların bedenlerine dahi işkence yapıldığı, insanların yaşam alanlarının barbarca yağmalanıp talan edildiği belirtiliyor. Savaş koşullarını gerekçe gösteren Erdoğan yönetimi içeride ise en temel hak ve özgürlükleri keyfi bir şekilde rafa kaldırmış durumda. "İşgale hayır" diyen yüzlerce insan gece yarısı operasyonları ile gözetimine alınırken, sokağa çıkan her kesim polis-yargı terörünün hedefi oluyor. Hakları ve gelecekleri için mücadele eden işçi ve emekçilerin eylemleri-grevleri yasaklanıyor. TTB gibi köklü meslek odaları dahi savaş karşıtı tutumları nedeniyle iktidarın saldırılarına maruz kalıyor. Bu tablo elbette yeni değil. Fakat, 7 Haziran seçimlerinin ardından tırmandırılan faşist baskı ve zorbalık darbe girişimi bahane edilerek yeni bir boyuta taşınmış, gelinen yerde ise işgal hareketiyle birlikte adeta zivanadan çıkmış durumda.

Kirli savaş koşullarının emekçilere yansımaları salt bunlarla sınırlı değil. Savaş ekonomisinin ağır yükü de işçi ve emekçilerin sırtına bindirilmiş durumda. Zira, halihazırda kriz içerisinde debelenen sermaye düzeni savaşın getireceği ek yükleri de emekçilere fatura ederek dengelerini korumayı hesaplıyor. Bunun en çıplak göstergesi ise 2018 yılı için savunma ve güvenlik alanına 92,8 milyar liralık bütçe ayrılmasıdır. Dahası, yılın ilk ayında iğneden ipliğe yapılan zamlar ve artan vergi oranları emekçilere kesilecek faturanın daha da kabaracağını göster-

mektedir.

Tüm bu gelişmeler bir arada sosyal sorunları günbegün derinleştirmekte, emekçilerin yaşam koşullarını daha da çekilmez hale getirmektedir. İşsizliğin tırmandığı, açık ve yoksulluk oranlarının giderek ürkütücü boyutlara ulaştığı burjuva ekonomistler tarafından bile dile getiriliyor. Öyle ki, savaş tamamlarının kulakları sağır ettiği şu günlerde Türkiye'nin farklı bölgelerinden açlık, yoksulluk ve işsizlik nedeniyle intihar girişimlerinin yaşandığı haberleri geliyor.

***

Güncel gelişmeler ve tarihsel deneyimler göstermektedir ki; bu gidişata ancak işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin birleşik-devrimci direnişi ve mücadelesi son verebilir. Zira, emperyalistler ve işbirlikçileri tarafından kundaklanan kirli savaşlar işçilere, emekçilere ve ezilen halklara ölüm, açlık, yoksulluk ve sefaletten başka hiçbir şey getirmemektedir.

Bunun için, işçi ve emekçiler Erdoğan yönetiminin kulakları tırmalayan savaş çığırtkanlığına ve her gün yeni bir "kahramanlık destanı" yazarak kirli savaş konsepti içerisindeki misyonunu eksiksiz bir şekilde yerine getiren burjuva medyaya itibar etmemelidir. Emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin kirli çıkarlar uğruna başlattığı savaşların tarafı olmayı reddetmeli, hakları ve geleceği için mücadeleyi büyütmelidir. Gerek AKP iktidarının pervasız saldırganlığını geri püskürtmenin, gerekse başta Kürt halkı olmak üzere kirli savaşın hedefinde olan mazlum halklarla enternasyonal dayanışma içerisinde olmanın yolu buradan geçmektedir.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2018/06 * 9 Şubat 2018 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK
Meşrutiyet Mah. Kodaman Sk. No: 111/15
Şişli / İstanbul

Tlf. No: (0212) 621 74 52 - 0536 285 73 25

e-mail: info@kizilbayrak.net

twitter: @kizilbayraknet

www.kizilbayrak15.net

Baskı: SM Matbaacılık - Çobançeşme Mahallesi Sanayi Cad. Altay Sk. No: 10 A Blok - Yenibosna / İSTANBUL

Kirli savaşın kiralık kalemşörleri

Günlerdir süren Efrîn işgalinde Kürt halkının tepesine düşen bombaların gürültüsüne, zehir saçan diliyle medyanın gümbürtüsü karışıyor. Tüm burjuva medya tek ses olmuş, Efrîn işgalini gündemde tutmak ve ırkçı-şoven histeriyi tırmandırmak için çırpınıyor. Başbakan Yardımcısı ve Hükümet Sözcüsü Bekir Bozdağ, Milli Savunma Bakanı Nurettin Canikli, AKP Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Mahir Ünal ve Başbakanlık Müsteşarı Fuat Oktay, 21 Ocak'ta Vahdettin Köşkünde medya temsilcileri ile bir araya gelerek Efrîn işgalini nasıl haber yapacakları hakkında "bilgilendirmişlerdi." Toplantının ardından yandaş medya grupları aldıkları talimatları uygulamak için birbirleriyle yarışıyorlar. Konuyla ilgili açıklama yapan Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) ve DİSK Basın-İş, bu uygulamalarla "tek tip gazetecilik" yaratılmak istendiğini belirtti. TGS Genel Başkanı Gökhan Durmuş, "Efrîn operasyonu sonrası Başbakanın gazetecilerle bir araya gelmesi ve operasyonun nasıl verileceğine dair talimatlar yağdırması, Türkiye'de yaratmak istedikleri tep tip gazeteciliğin bir yansımasıdır" dedi. Durmuş, yapılan gazete ve televizyon yayıncılığı ile sorgulamayan bir toplum yaratıldığı üzerinde de durdu. Başbakanın bu görüşmelere bu kadar önem vermesinin de buradan geldiğini dile getiren Durmuş, "Bütün gazeteler ve televizyonlar aynı yayını yapıyor. Alana muhabir gönderilmesinin bir önemi yok. Muhabirler gördüklerini yazamayacak veya yazdıkları bir şekilde

engellenecek. Tüm bunlar da toplumun gerçek bilgiye ulaşmasını engelleyen bir tablo ortaya çıkarıyor" dedi. AKP'nin sesi *Anadolu Ajansı*'nın tek kaynak olarak kullanılmasının dayatıldığını belirten DİSK Basın-İş Genel Başkanı Faruk Eren ayrıca Türkiye'de hemen her gazetecinin en az bir davası olduğunu ifade etti.

***

Sermaye egemenliğine dayalı kapitalist sistemde medya burjuvazinin elinde önemli bir araç işlevi görüyor. Zira kitleleri manipüle etmek, uyuşturmak ve gerçekleri çarpıtmak adına burjuva basını etkin bir şekilde kullanıyorlar. Örneğin ABD I. ve II. Emperyalist Dünya Savaşları'nın ardından hem olası krizlere karşı kitleleri kontrol altına almak için hem de "komünizm tehdidi"ne karşı medyayı kullanmıştır. Nazi Almanya'sı döneminde de medya sayesinde Naziler II. Emperyalist Dünya Savaşı'nda neredeyse yenilmişken, Alman halkı savaşı kazandıklarını sanmaktadır. Dönemin radyoları yayına "Heil Hitler!" şiarıyla başlamaktadır.

Bugün televizyonlar, radyolar yayınlarına "Heil Erdoğan!" diye başlamasa da yaptıkları haberler, programlar bu sloganı aratmıyor. Gazetelere atacıkları manşetler öncesinden dikte ediliyor, tartışma programlarında taraflar gece boyu Erdoğan AKP'sinin politikalarının ne kadar doğru olduğunu tartışıyor. Tüm bu yalaka takımının arasında birakalım muhalif bir yorumu, sadece olduğu haliyle gerçeği aktaran gazeteciler dahi okların hedefi oluyor. Kürt basını, ilerici-devrimci basın

her güne yeni bir saldırıyla uyanıyor.

Şimdi de burjuvazinin tüm kesimleri, düzen cephesinin her rengi tek vücut olarak Efrîn işgalinin arkasında duruyor ve ekranlarda, gazetelerde nefret kusuyorlar. İşçi ve emekçileri bu savaşa yedeklemek için şehit edebiyatından vatan demagojisine her yola başvuruyorlar. Ancak bu savaş o kadar gayrimeşru ve kirli bir savaş ki, kendileri dahi inanmadıkları bu palavralara kitlelerin de inanmayacağını düşünüyorlar. Bu nedenle bu konuda aykırı çıkan her sesi direkt tutuklama saldırısı ile karşıyorlar. İçişleri Bakanlığı 5 Şubat'ta açıklama yaparak toplam 449 kişinin Efrîn işgali hakkındaki sosyal medya paylaşımları nedeniyle gözaltına alındığını açıkladı.

Kanlı ve kirli bir savaştan zafer destanları yazan burjuva kalemşörleri, bu saldırının bir işgal olduğundan, katledilen insanlardan, bu savaşın işçi ve emekçilere çıkaracağı faturadan bahsetmiyorlar. Tıpkı grevi yasaklanan 130 bin metal işçisini görmezden geldikleri gibi, tıpkı "açım ben aç!" diyerek Erdoğan posterini indirmek isterken gözaltına alınan emekçiği görmedikleri gibi, işsizlik yüzünden, geçim derdi yüzünden kendini yakmak isteyen işçileri duymadıkları gibi...

Yarın yaranmak için çırpındıkları sayarlar devrildiğinde, liberallere özgü bir kıvraklıkla şekil değiştirmeye çalışacaklardır. Ancak ucundan kan damlayan kalemleleri işçi ve emekçilerin hafızasından çıkmayacaktır.

İnternet yayınlarına sansür düzenlemesi

Sermaye devleti, Bakanlar Kurulu'nun 2 Şubat'ta meclise sunduğu 75 maddelik torba yasa ile sosyal medya alanındaki denetimi arttırmaya girişti. Düzenlemeye gerekçe olarak dinci gericiğin soytarısı Adnan Oktar'ın internet üzerinden yaptığı A9 TV yayını gösterilse de gerçek hedefin tüm internet yayınlarını denetime sokmak, vergilendirmek ve muhalif yayınların sesini kısmak olduğu anlaşılıyor.

Torba yasadaki bir maddeye göre Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından "yetkilendirilmeyen" internet yayınları, gazetelerin video haber sayfaları RTÜK bildirimine üzerine Sulh Ceza Hakimliklerince engellenebilecek. Buna karşın Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz edilebileceği belirtilse de sermaye devletinin keyfiyeti yasal hale getirdiği OHAL koşullarında bunun da bir hükmü bulunmuyor.

Söz konusu yayınları yapabilmek için yüklü miktarda ücret ödenmesi, MİT ve polisin "güvenlik soruşturması"ndan geçmek gerekecek. Öte yandan bu yayınların RTÜK tarafından "içerik denetimine" tabi tutulmasıyla muhalif seslerin iyice kısılması hedefleniyor.

Torba yasa gibi bir oldubitti dayatmasının yanı sıra, RTÜK Başkanlığı'nın da yalnızca birkaç kişiyle hareket ederek CHP'li üyelere düzenlemeyle ilgili bilgi bile vermediği öğrenilirken Hükümet Sözcüsü Bekir Bozdağ da düzenlemeyi "toplumun ahlakını bozan veya terör örgütlerince kullanılan yayınlara yasal müeyyide uygulanması" bahanesiyle savunmaya çalıştı.

HDP'li Encü'nün vekilliği düşürüldü

HDP milletvekili Ferhat Encü'nün milletvekilliği hüküm giydi gerekçeyle düşürüldü.

Başbakanlığın, Encü'nün hüküm giydiğine dair kesinleşen mahkeme kararı hakkındaki tezkeresinin meclis başkanlığına ulaşmasıyla vekilliği düşürüldü.

Daha önce de HDP'li vekiller Figen Yüksekdağ, Nursel Aydoğan, Faysal Sarıyıldız, Tuğba Hezer Öztürk, Besime Konca ve Leyla Zana'nın milletvekillikleri düşürülmüştü.

Sosyal demokrasinin sözde savaş karşıtlığı

Siyasal gericiğin, şovenizmin arttığı, savaş çığırtkanlığının düzen siyasetine egemen olduğu şu günlerde, düzenin tüm aktörleri konumlarını belirliyor. Erdoğan AKP'sinin temsil ettiği, adına "milli ve yerli" dedikleri bu konumlanmada "sosyal demokrat" olmakla övünen CHP de pratikte AKP'den geri kalmamaya çalışıyor.

İzlediği bu politik hat nedeniyle mevcut tabanında inandırıcılığını yitirmiş olan Kılıçdaroğlu'nun son CHP genel kurulunda, karşısında daha güçlü muhalefet bulması bu durumu özetliyor. Erdoğan karşısında etkisiz, silik bir görüntüsü olan Kılıçdaroğlu'na, dolayısıyla mevcut CHP yönetimine son yaşananlar "sosyal demokrat" bir düzen partisi olduklarını hatırlatmaktadır. Akşener ve ekibi tarafından kurulan İYİ Parti'nin olası oy deposunun AKP değil de CHP olması, CHP'nin geldiği durumu göstermektedir.

Baykal döneminde de, Kılıçdaroğlu döneminde de CHP'nin izlediği hattın Erdoğan ve AKP'sinin önünü açtığı çokça örnekten biliniyor. Düzen siyasetini Erdoğan'ın açtığı kulvardan yürüten Kılıçdaroğlu şimdi kendini ve CHP'yi yenilemek zorunda hissetmektedir. En azından böyle bir görüntü vermeye çalışacaktır.

CHP'nin son genel kurulunda düzen siyaseti açısından tartışılabilir çok konu olmakla birlikte, genel kurula yanışyan sözde savaş karşıtı tutumuna değinmek gerekir. Kürt halkının kazanımlarına düşmanlıkta AKP'den geri kalınmazken, başladığından beri Efrîn'e yönelik savaşa destek verirken, şimdi "barıştan" bahsediliyor olması bir zorunluluk olmuştur. "Afrin milli bir duruşu öngörüyor" diyen Kılıçdaroğlu, aynı zamanda "barışı Anadolu'nun her karış toprağına götüreceğiz" sözü vermektedir.

Barış getireceklerini iddia ettikleri Anadolu'nun her karış toprağına Cum-

huriyetin kuruluşundan önce ve sonra Ermeni ve Kürt halkının kanı ile sulandığını, kurucusu olmakla övündükleri ve sahiplendikleri rejimin bu katliamlardaki rolünü elbette bilmektedirler. 1938 Dersim Katliamı, İstiklal Mahkemeleri, Kürt isyanlarının kanla bastırılması CHP'nin vakti zamanında Anadolu topraklarına getirdikleri barıştan ne anladıklarını göstermektedir.

Düzen siyasetinde kendini "sosyal demokrat" olarak ifade eden CHP'nin bugüne kadar izlediği çizgi yeterince açıktır. Toplumsal muhalefetin belirleyicininin devrimci mücadele olduğu yetmişli yıllar dışta tutulursa, CHP'nin düzen kulvarındaki koşu bandı hep sağ şerit olmuştur. Denizlerin idamına el kaldıran CHP'lilerin görüntüsü gerçek resimdir. Ecevit şahsında "Karaoğlan" efsanesinin yaratıldığı, toplumsal adalet isteminin arttığı, özgür, bağımsız bir ülkede yaşama talebinin devrimci bir cereyana neden olduğu yetmişli yıllarda, rejimin sömürü düzenini yakacak olan bu yangına karşı CHP gibi itfaiye erlerine ihtiyacı vardı. Zira bu yangını başka türlü söndüremezlerdi.

Başkanlık referandumunun ardından sokağına akacak tepkiyi frenleyen, devamında "Adalet Yürüyüşü" ile de tabanında yitirdiği itibarı yeniden tazelemek ve biriken öfkeyi boşaltmak isteyen Kılıçdaroğlu CHP'si, yarım yamalak söylediği "barış" talebinde de inandırıcı değildir. Kıbrıs işgali ile övünenlerin Efrîn gibi bir başka işgal girişimi karşısında aksi yönde bir tutum almasını beklemek abesle iştiğaldir. Hele hele Kürt halkıyla yapılacak bir "barış" ise CHP için inkarıcı ve imhacı devlet geleneğinin devamından başka bir şey değildir.

Dönem dönem Kürt sorununa yaklaşımda bir takım değişimlerin görülmesi,

SHP döneminde yapılan HEP ittifakı gibi, sadece koşulların zorlamasından kaynaklıdır. SHP dönemindeki kadroların en bilinenlerinden birinin Karayalçın, diğerinin de Baykal olması yeterince fikir vermektedir. İçinden geçtiğimiz süreç düzen aktörlerinin kendilerini yeniden güncellediği günlerdir. AKP-MHP için bu, gerici-faşist "milli ve yerli" koalisyon iken, CHP'ye de yeniden "sosyal demokrat" olduğunu iddia etmek ve kitleleri de buna inandırmak kalmıştır.

"Sosyal demokrasinin" savaş karşısındaki tutumuna gelince, kapitalist-emperyalist düzenin içinde kendine yer bulmuş ve kendisini CHP gibi biçimsel sosyal demokrat partilerden daha net ve ilkesel bir çizgide sosyal demokrat bir programa sahip olan, bunu ideolojik olarak da gerekçelendiren Avrupa'nın sosyal demokratlarına bakmak yeterlidir. Olağan zamanlarda "barış" yanlısı olan bu partiler emperyalist savaşa kapıya dayandığında ellerine savaş baltalarını almışlardır. Bu CHP için de geçerlidir. Kapitalist sistemin sınırları içinde dahi tutarlı bir sosyal demokrat olmanın yolu somut durumlar ortaya çıktığında belli olmaktadır. 1 Eylül'de barış nutukları çekenlerin, barış güvercinleri uçuranların, sıra Kürt halkına ve onun kazanımlarına gelince şahin kesilmelerinin bir mantığı ve nedeni vardır.

Sonuç olarak; muhtemeldir ki CHP karşımıza, bu düzende özlem duyulan "barış", "demokrasi", "özgürlük" vb. kavramları daha çok kullanarak çıkacaktır. Ancak toplumsal eşitsizliklerin yegâne nedeni olan bu kapitalist-emperyalist sistemle esaslı bir dertleri olmayanların bu söylediklerinde samimi olması mümkün değildir. Bir diğer turnusol kağıdı ise kuşkusuz ki Kürt halkının eşitlik ve özgürlük talepleri karşısında takındıkları tavır olacaktır.

"Efrîn'de 129 kişi katledildi, 320 kişi yaralandı"

Türk sermaye devletinin "terör" demagojisi eşliğinde Kürt halkını hedef alan Efrîn işgal hareketinde katledilen sivillerin sayısı 129'a çıktı. Efrîn Sağlık Meclisi, saldırılarda 320 sivilin de yaralandığını duyurdu.

Sermaye devletinin Efrîn'deki saldırılarının bilançosuyla ilgili 4 Şubat'ta Efrîn Sağlık Meclisi tarafından açıklama yapıldı.

Sağlık Meclisi Eşbaşkanı Encela Reşo'nun yaptığı açıklamaya göre, bugüne kadar yapılan saldırılarda çocuk ve kadınların aralarında olduğu 129 sivil hayatını kaybetti. Saldırılarda 320 sivilin yaralandığını da sözlerine ekleyen Reşo, tıbbi malzeme yardımı için insan hakları örgütlerine ve Kızıl Haç'a çağrı yaptı.

Efrîn bahanesiyle 449 gözaltı

Sermaye devleti Efrîn'e yönelik işgal saldırısıyla birlikte içeride de devlet terörünü arttırdı. Savaşa karşı çıkanlar gözaltı ve tutuklama furçasının hedefi olurken, bugüne kadar yüzlerce kişi gözaltına alındı.

İçişleri Bakanlığı tarafından 5 Şubat'ta yapılan açıklamada, "Zeytin Dalı Harekatı"na karşı sosyal medya paylaşımları nedeniyle 449 kişinin "terör örgütü propagandası" gerekçesiyle gözaltına alındığı duyuruldu.

“Yaşamdan, barıştan yana tutumumuzu sürdürüyoruz!”

“Savaş bir halk sağlığı sorunudur” açıklamasının ardından, AKP şeflerinin hedef gösterdiği ve haklarında soruşturma başlatılarak gözaltına alınan Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi (MK) üyelerinin tamamı serbest bırakıldı.

30 Ocak'ta gözaltına alınan 11 TTB yöneticisinin 3'ü 2 Şubat'ta, geriye kalan 8'i ise 5 Şubat'ta adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

Serbest bırakılan TTB yöneticileri 7 Şubat'ta Ankara'da bulunan TTB merkezinde basın toplantısı düzenledi.

TTB Genel Başkanı Raşit Tükel tarafından yapılan açıklamada, TTB'ye yönelik saldırılar ele alındı ve gözaltı süreci anlatıldı.

Açıklamada, TTB Merkez Konseyi üyeleri hakkında soruşturma açılmasının hemen ardından avukatlarından savcılık

la derhal görüşülmesini istedikleri, ifade vermeye hazır olduklarını bildirdikleri, buna rağmen gözaltına alındıkları belirtildi.

Açıklamada “eziyet etme ve hukuk dışı işlem yapma ‘yetkisi’ kullanılmıştır” ifadeleri yer alırken bir meslek örgütü olan TTB'nin bilgisayarlarına baskın sırasında el konulmasının verilen kamu hizmetini geçici olarak engellediği söylendi.

Sağlı Bakanlığı'nın kendilerinin “hekimleri temsil etmediği” gerekçesiyle açtığı davanın TTB Merkez Konseyi üyelerinin görevden alınması için açılan 3. dava olduğu hatırlatıldı. Önceki iki davada olduğu gibi bu davanın da “TTB'nin hekimlik değerlerini savunduğu, görevini yaptığı” kararı ile sonuçlanacağına inandıkları belirtildi.

“Merkez Konseyi üyeleri olarak hak-

kımızda yapılan ve yapılması olası her türlü suç üretme çabasını reddediyoruz” denilen açıklamada Türkiye'de yakın geçmişte gözaltı sonrası üretilen “suç” örneklerine değinilerek kendilerine yönelik de benzer bir “uydurma ve karalama” faaliyetine dönüştürülmemesini ümit ettikleri dile getirildi.

TTB'nin, 12 Eylül 1980 darbesinden sonra Kenan Evren'in GATA öğrencilerinin mezuniyet töreninde dayattığı “Önce asker sonra hekimsiniz” sözünü reddettiği hatırlatılarak hekimlerin hiçbir ayırım yapmayacağı belirtildi.

Açıklama; “TTB olarak, halkın sağlık hakkını, hekimlik değerlerini savunmaya, geçmişte olduğu gibi bugün de yaşamdan ve barıştan yana olma tutumumuzu sürdürmeye devam ediyoruz” ifadeleriyle sona erdi.

Enflasyon yeni yılda da çift hanelerde

TÜİK, Ocak ayı tüketici fiyat endeksi (TÜFE) ve enflasyon rakamlarını açıkladı. TÜİK rakamlarına göre, yıllık enflasyonda düşüş yaşansa fiyatlardaki artışlar devam etti; ulaşım, giyim, ev eşyası harcama gruplarındaki yıllık fiyat artışları dikkat çekti.

TÜİK'in rakamlarına göre, Ocak ayında TÜFE, 2017 Aralık ayına kıyasla yüzde 1,02 oranında artarken, yıllık fiyat artışı da yüzde 10,35 oldu. 12 aylık ortalamalara göre de TÜFE'de yüzde 11,23 artış yaşandı.

Ulaştırma harcama grubundaki fiyat artışı, uluslararası petrol fiyatlarındaki tırmanışın emekçilere fatura edildiğini bir kez daha gözler önüne serdi. Bu grup,

yıllık fiyat artışlarında yüzde 16,02 ile ilk sırada yer aldı.

Öte yandan, yıllık fiyat artışlarının dikkat çektiği gruplar sırasıyla; yüzde 13,49 ile ev eşyası, yüzde 12,63 ile giyim-ayakkabı, yüzde 11,42 ile lokanta-oteller, yüzde 11,38 ile çeşitli mal ve hizmetler oldu. Fiyat artışının çift hanelerde seyrettiği gruplar arasında yüzde 10,68 ile eğitim ve yüzde 10,18 ile konut da yer aldı.

Bir aylık fiyat artışlarında öne çıkan harcama grupları ise şöyle sıralandı: Çeşitli mal ve hizmetler yüzde 2,96, ev eşyası yüzde 2,44, sağlık yüzde 2,42, konut yüzde 2,34, gıda ve alkolsüz içecekler yüzde 1,67, ulaştırma yüzde 1,30, eğlen-

ce ve kültür yüzde 1,26. Bununla birlikte, giyim ve ayakkabı yüzde 6,02, haberleşme ise yüzde 0,99 düşüş kaydetti.

Gıda grubundaki ürünlerde ise Ocak'ta en çok artış yüzde 25,11 ile salatalık oldu.

Salatalıkla birlikte fiyatı en çok artan gıdalar şöyle: Taze fasulye yüzde 19,44, mandalina yüzde 18,81, patlıcan yüzde 15,3, nar yüzde 11,14, dolmalık biber yüzde 10,51, muz yüzde 9,54.

2018 Ocak ayında endekste kapsanan 407 maddeden; 19 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 295 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 93 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

BİA Medya Gözlem 2017: Yasak ve tutuklamalar

Bianet'ten Erol Önderoğlu, 2017 yılında habercilere ve medyaya yönelik saldırıları derledi. BİA Medya Gözlem 2017'ye göre, ilk üç ayda 220 olan Türk Ceza Kanunu (TCK) ve Terörle Mücadele Kanunu'ndan (TMK) yargılanan gazeteci sayısı 1 Ocak 2018'de 520'yi buldu. Söz konusu gazeteciler, toplam 237 ağırlaştırılmış müebbet ile toplam 3 bin 672 yıl 6 ay hapis talebiyle yargılanıyorlardı.

Bir yıl içinde, 17 gazeteci ve köşe yazarı “Cumhurbaşkanına hakaret”ten toplam 8 yıl 4 ay 10 gün hapis (4 yıl 10 ay 19 gün ertelemeli) ve 136 bin 500 TL adli para cezası ödemeye mahkum edildi. Tutuklu gazetecilerin sayısı 131'den bir yıl sonra 122'ye indiye de Türkiye, RSF ve CPJ nazarında, “dünyanın en büyük gazeteci hapishanelerinden biri” olmaktan kurtulamadı.

Rapora göre, 2017'de 85 gazeteci ve medya temsilcisi gözaltına alındı; bir Suriyeli kadın gazeteci öldürüldü, 20 gazeteci, bir medya kuruluşu, bir yayınevi saldırıya uğradı; 12 haberci ve bir medya kuruluşu tehditlerle karşılaştı; beş gazeteci de sözlü saldırıya maruz kaldı.

RAPORDA ÖNE ÇIKAN BAZI VERİLER

*2017'de 31'i Fethullah Gülen Cemaati'ne yakın medya kuruluşlarında, 20'si Kürt medyasında çalışan, beşi uluslararası medya temsilcisi toplam 85 gazeteci gözaltına alındı. Darbe girişiminin yaşandığı, OHAL'in uygulamaya girdiği 2016'da bu sayı 201 idi.

*Son altı yılda ağırlık verilen “güvenlik” politikaları nedeniyle gözaltına alınan medya temsilcilerinin sayısı 548'i buldu. 2012'de 31 olan habercilere yönelik gözaltı, 2013'te 39, 2014'te 72, 2015'te 120, 2016'da 201'e çıktı.

*2017'de bir Suriyeli kadın gazeteci İstanbul'da öldürüldü, 20 gazeteci, bir gazete ve bir yayınevi saldırıya uğradı.

*2017 yılında 166 gazeteci ve medya çalışanı işten çıkarıldı, işten çıkmak zorunda bırakıldı veya hazırladıkları/sundukları programlar sonlandırılınca işlerine son verildi. 2016'da 2 bin 708 gazeteci ve medya çalışanı işten çıkarıldı veya işten ayrılmaya itilmişti. TGC bu işsiz kalan gazetecilerin sayısının 10 bini aşğını açıklamıştı.

Tabutluk hücrelere sağlıklı girip tabutta çıkmak

Av. Zeycan Balcı

Türkiye hapishaneleri yasa ve hukuk tanımayan, hiçbir hukuki normla açıklanamayan, vicdani ve etik ilkeleri ihlal eden şizofrenik bir bakış açısıyla idare edilirken, koşulları gittikçe ağırlaştıran uygulamalar ardı ardına devreye sokuluyor. Oysa ki ceza infaz sistemi, salt kapatılmanın doğası gereği oluşan mahrum kalma, acı ve ezayı arttırmamalı ve bir cezalandırma aracına dönüştürülmemelidir.

Foucault "Hapishanenin Doğuşu" adlı kitabında suçlu olarak addedilen kişilerin 18. yy'da akıl almaz işkencelerden geçirilerek bedene eza vermek suretiyle cezalandırıldığını ve bu cezalandırma yönteminin aleni olarak yapılmasıyla tüm topluma gözdağı verilmesinin amaçlandığını anlatmıştır. Foucault, siyasal iktidarların bu şekilde hem suçlu olarak addedilen kişiden intikam aldığından, hem de bu cezalandırma yöntemi ile toplum üzerinde baskı aygıtı oluşturduğundan bahseder. Modernizmin doğuşu ile ceza, insan bedenine uygulanmaktan çıkıp insan ruhuna uygulanmaya başlanmıştır. İşte tam bu aşamada hapishaneler ve kapatılma merkezleri inşa edilmiştir. 19. yy'da hapishaneler "tecrit edici, zorlayıcı, bireyci ve gizli cezalandırma modeli" ile ortaya çıkmıştır. İzleme/gözetleme ve kontrol altında tutma hapishanenin iki temel özelliğidir. Ancak bunlar sadece hapishanelerde uygulanan yöntemler değildir. Siyasal iktidarlar "görünmezlik" ilkesini 19. yy sanayi kapitalizminde fabrikalarda, okullarda, kırsalalarda, adliyelerde, hastanelerde yaygın olarak uygulamıştır. 'Görünmez iken gözetleyen' hapishane modeli ile mahpuslarda sürekli olarak izlenme psikolojisi yaratılmıştır. Hücresinde bulunan mahpuslar, kapatılmanın yanı sıra ne zaman izlendiklerini bilemediklerinden, sürekli gözetim ve denetim altında olduklarından ötürü ruhsal bütünlüklerinde kapanmaz yaralar açılmış ve kişisel mahremiyetleri bu yolla parçalanmıştır. Foucault'a göre, artık beden ruhun değil, ruh beden hapishanesidir. Kapatılmanın asıl gerçekleştiği mekân insan ruhudur.

19. yy'dan bu yana değişen hiçbir şey yok. Türkiye'de siyasal iktidarlar kampüs hapishanelerle, ağır tecrit koşulları dayatan F tipi hücrelerle ve ağır ceza infaz sistemi ile tutuklanmanın doğası gereği oluşan başta mahrum kalma olmak üzere, acı ve ezayı arttırıcı yöntemlerle, tecrit ve tredman uygulamalarıyla yalnız beden değil düşüncenin de hapsedilmesi

için her gün yeni cezalandırma araçlarını devreye sokmaktadır.

Adalet Bakanlığı'nın 2 Ekim 2017 tarihli son verilerine göre tutuklu ve hükümlü sayısı 228 bin 993'tür. Bakanlığın 27 Mayıs 2017 tarihli açıklaması ile 841 hasta tutsağın Adli Tıp Kurumu raporu doğrultusunda tahliye edilmeyi beklediğini, 1086 hasta tutsağın ise raporları mahkemece kabul edilmediği gerekçesi ile ölümü beklediğini öğreniyoruz. Toplamda 1927 hasta tutsak tedavi hakkı ve yaşama hakkı için gün sayıyor.

Yine Adalet Bakanlığı'nın 10 Ocak 2017 verilerine göre son 8 yılda 2300 tutuklu ve hükümlü "eceliyle" cezaevinde yaşamını yitirdi. Bunun kendisi tablonun yakıcılığı gözler önüne seriyor. Bu verilere işkence ve şaibeli ölüm verileri dahil değil. Yalnızca 2016 yılının ilk 6 ayında 195 ölüm gerçekleşmiş. Salt bu sayı dahi hapishanelerdeki hukuka aykırı yöntemlerin ve hapishanelerin adeta bir ölüm makinesine dönüştüğünü anlamak açısından önemli bir veri olarak karşımızda duruyor.

Türkiye'deki tutuklu ve hükümlülerin en temel hakları ihlal edilmekte, başta yaşam hakkı olmak üzere, haberleşme hürriyetinden, sohbet-görüş hakkına ve tedavi olma hakkına kadar tüm hakları gerekçesiz ve keyfi biçimde elinden alınmaktadır. Ağır hastalığı olan tutuklu ve hükümlülerin tedavileri yapılmamakta, ağır hastalar siyasal bir ısrarla serbest bırakılmamakta; yaşam hakkını korumakla yükümlü olan siyasal iktidar hasta tutsakları adeta ölüm cezasına mahkûm etmektedir.

Türkiye hapishanelerinde tutuklu ve hükümlüler, en temel hak olan sağlık hakkından ve tedavi hakkından yoksun bırakılmaktadır. Hapishane reviri, doktoru ve psikologları hasta tutsakları tedavi etmekten uzak yöntemlere başvurmak-

ta, ağrı kesici, kas gevşetici gibi ilkel araçlarla hastaların sorunlarını savuşturmakta ve tedavinin etkin olarak yapılması için hastaneye sevkini gerçekleştirilmekte, adeta hapishane idaresi talimatlarıyla çalışmaktadır. Hastaneye sevk edilen hasta tutsakların hastaneye sevk idare tarafından geciktirilmekte, sevk sırasında parmak izi vermeye zorlanmakta, hasta tutsaklar ring araçlarında ve hastanede jandarma tarafından darp edilmekte, ring araçları hastalığa uygun koşullara göre dizayn edilmemektedir. Tedavi amaçlı hastaneye sevk edilenlerin ise hekim ile hasta mahremiyeti hakları, tıbbi tedavisi ile ilgili kişiler dışında muayene ortamında kimsenin bulunmaması hakları 2011 yılında çıkarılan Üçlü Protokol gerekçe gösterilerek ihlal edilmekte ve birçok tutsak tedavi olamadan hapishaneye geri dönmek zorunda kalmaktadır. Hasta haklarını hatırlatan hekimler hakkında ise ceza soruşturmaları açılmaktadır. Hatırlayınız Muğla Tabip Odası Başkanı Dr. Naki Bulut hasta bir tutukluyu muayene etmek isterken odasından çıkmayan subaya TTB Hekimlik Meslek Etiği Kuralları, Hasta Hakları Yönetmeliği ve İstanbul Protokolü'nün açık olduğunu ve bu nedenle muayene ortamını terk etmesi gerektiğini hatırlattığı için yargılanmıştır.

Sonuç itibarıyla kapatılan/tutuklanan hasta tutsaklar ağır ve sancılı bir hastalıkla mücadele ederken bir de hapishane idaresi ile mücadele etmek zorunda kalmakta ve bu uygulamalar nedeniyle adeta ölüme mahkûm edilmektedirler. Tüm bu koşullar ve siyasal iktidarın tercihi ile oluşan bu siyasal tutum hasta tutsakların hapishaneden tabutla çıkmasına zemin hazırlamaktadır. Hapishaneden çıkan en son tabut ise; Celal Şeker! Celal, %96 özürülü raporu ve cezaevinde kalmaz raporu olmasına rağmen mahkeme tarafından tahliye edilmemiş, Anayasa

Mahkemesi tarafından da tedbir kararı sağlık hizmetlerine erişim imkanına sahip olduğu, hapishane koşullarının sağlığını bozmadığı gerekçesiyle reddedilmiş ve ölüme terk edilmişti. Beklenen oldu, yerel mahkeme ile Anayasa Mahkemesi el birliğiyle Celal Şeker'in ölümüne sebebiyet verdi.

Hasta tutsakların cezasının infazının durdurulması 5275 sayılı Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da düzenlenmiş, bu madde 6411 Sayılı Yasa'nın 3. Maddesi ile yapılan değişiklikle yeniden düzenlenmiştir. Hem kanun, hem de Hapis Cezasının Ertelenmesi Hakkında Genelge incelendiğinde "hapis cezasının infazı, hükümlünün hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa tahliye edilir" şeklinde düzenlendiğini görüyoruz. Celal Şeker gibi tüm hasta tutsakların tahliye edilmesi gerektiğine ilişkin onlarca Anayasa Mahkemesi kararı, yüzlerce AHİM kararı var. Kanun bu kadar açık olmasına rağmen hasta tutsakların neden tahliye edilmediği sorusuna; burjuva hukukunun bir kez daha koymuş olduğu normlara uymadığını, hasta tutsakların kanun eliyle siyasal iktidar tarafından tahliye edilmediğini söylemek mümkün.

Kanunun emredici hükümlerine ve bilimsel raporlara rağmen hasta tutsakların tahliye edilmemesinin tek gerçek gerekçesi siyasal iktidardan alınan emir ve talimatlardır. Bugün mahkeme zabıtlarında; "hakimin takdir yetkisi ve vicdani kanaatini kullanarak hasta tutuklunun hapishane koşullarında tedavi edilmesi"ne ilişkin kararları görüyoruz. Bu kararların tamamı, ağır hasta ve yaşı ileri olan tutsakların vücudunda geri dönüşü olmayacak tahribatlar gerçekleştirdiği için işkence yasağının ihlali, hasta tutsağın ölmesi halinde de yaşama hakkının gaspı demektir.

Türkiye hapishanelerinde yaşanan bu hukuka aykırılıklar önümüzde duran karanlığı katbekat arttırmakta ve salt siyasal verilerin soğuk yüzü bile sorunun yakıcılığını ortaya koymaktadır. Tabutluk olarak bilinen hücrelere sağlıklı girip tabutta çıkan tutsaklar için acil mücadele hattı örülmelidir. Bu garabet uygulamalara bir son verilmeli, mahkemelerin bilimsel raporlar üzerindeki değerlendirmesi ve takdir yetkisi kaldırılmalı, rapor mahkemeye ulaşır ulaşmaz hasta tutsakların tahliyesi sağlanmalı, hasta tutsakların ölüm cezasına mahkûm edilmesinin derhal önüne geçilmelidir.

Hapishanelerde sürece yayılan katliam

Hapishanelerde özellikle '90'lardan itibaren sermaye devletinin katliamları hiç eksik olmadı. Buca, Ümraniye, Diyarbakır, Ulucanlar ve 19-22 Aralık katliamları bu gerçeğin en barbar örnekleri oldu. İçerisinden geçmekte olduğumuz günlerde de böylesi vahşi katliamların ön hazırlıkları sürüyor. Tek tip elbise (TTE) saldırısı bunun en somut göstergesi.

Bununla birlikte, sermaye devletinin hasta tutsakları hedef alan sürece yayarak katletme politikası ise aralıksız devam ediyor. Bu politikanın en son örneği Celal Şeker'in katledilmesi oldu.

Diyarbakır D Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutuklu bulunan ve "yüzde 96 ağır özur" raporu bulunan hasta tutsak Celal Şeker, 19 Ocak günü kalp krizi geçirerek Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılmıştı. Hastanede yoğun bakım ünitesinde tutulan Şeker, yaşam mücadelesini yitirdi.

Kısa bir süre önce Alanya'da da böyle bir katliam gerçekleşti. Alanya L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde hükümlü olan ve 2 yıldan az cezası kalan Ömer Açar 26 Ekim 2017'de sağlık sorunları nedeniyle infaz erteleme talebinde bulunmuş, bu kapsamda sevk edildiği Alanya Hastanesi'nde kardiyoloji doktoru kendisine "Kalbin yüzde 30'a düştü. Ciddi kalp yetmezliği oluşmuş" demişti.

Açar, ameliyat olması gerekirken yaşadıklarını bir sivil toplum örgütüne gönderdiği mektubunda şöyle anlatmıştı: "Tetkikler yapıldı. 'Senin kalbinde bir damarın yüzde 100 tıkalı. Daha önemlisi sağ kapakçıkta kaçırma var. Senin by-pass olman lazım. Damarını da açamadık ve biz doktorlar oturup karar vereceğiz, sana bildireceğiz' dediler. Anjiyo sonrası normalde hastalar yoğun bakıma alınır ama beni sedyyle mahkûm koşuşuna aldılar. Ayağıma iki torba kum

koydular ve beni öyle bıraktılar. Saatlerce bekledim biri bana su versin diye, çok acıktım. Bir gün önce de herhangi bir şey yememiştım. Ama tansiyon ölçmek için bile 2 asker 1 koruma memuru ile hemşire tansiyon ve ateşimi ölçüyordu. Bu tedbir niye, ben zaten ölüyorum. Prosedür böyleymiş. Bizim dava dosyamız terör. Bu uygulama onun içinmiş. Torbaları aldılar. Alt pijamamı giyerken kasiğimdan kanlar fışkırmaya başladı. Yatak ve elbiselerim kanlar içinde kaldı. Bu arada ne bir müdahale yapıldı, ne de doktor geldi. Kendi imkânlarımla damarımı bastırdım, kum torbalarını koydum. Doktorlar, daha sonra tekrar tetkiklerimi yaptı. Ertesi gün akşam 5'te koruma memuru, ameliyattan vazgeçtiklerini, masada kalma riskim olduğunu ve taburcu olduğumu söyledi."

Özcesi tedavi yerine işkence gören Açar serbest bırakılmadı. Tedavi de edilmedi. Sonuçta tabutluktan farksız hapis-

hane ring aracında kalp krizi geçirdi ve yaşamını yitirdi.

Bir ay önce de Murat Saat, Balıkesir Kepsut Hapishanesi'nde kalp krizi geçirdikten saatler sonra ambulans yerine hapishane ring aracıyla hastaneye götürülürken yaşamını yitirdi.

Her an yaşamını yitirme ihtimali olan 78 yaşındaki Sisê Bingöl, Tarsus T Tipi Kapalı Hapishanesi'ne sevk edildiği sırada üç gün boyunca ring aracıyla götürüldü. Kalp, akciğer hastalığının yanı sıra dişleri de kırılan Bingöl'e koğuştaki arkadaşları bakıyor.

İnsan Hakları Derneği (İHD) verilerine göre ezici bir çoğunluğu siyasi olmak üzere dört yüze yakın ağır hasta mahpus var. Ağır hasta mahpuslar serbest bırakılmıyor, tedavi edilmiyor, hatta muayene bile edilmiyor. Bu durumun son derece yalın bir ifadesi var: Sürece yayarak katletme!

"İNSAN" GÖRÜNÜMLÜ KATLIAMCILAR KENDİ YAZILI YASALARINA BİLE UYMUYOR

Ağır hasta tutsakların sermayenin kendi yazılı yasalarına göre tedavi için en az 6 ay serbest bırakılmaları gerekiyor. "FETÖ"cü diye tutuklanan damatların serbest bırakılmasında bu yasal mevzuatı uyguladılar. Ancak söz konusu siyasi tutsaklar olduğunda yazılı yasal mevzuat yok hükmünde.

Menemen R Tipi Hapishanesi'nde tutulan, iki kolu olmayan ve hastalıkları olan Ergin Aktaş güya tedavi amaçlı orada olmasına rağmen tek kişilik hücrede tutularak düpedüz işkenceye maruz kaldı. Aynı hapishanede olan Ahmed Hami'nin kırılan tekerlekli sandalyesi, tamir masrafını kendi karşılayacağını söylemesine rağmen tamire götürülüyor.

YAZILI YASALAR DEĞİL, İNSANI DUYARLILIK HASTA TUTSAKLARI YAŞATIR

Hasta tutsakları yaşatmak için ilerici avukatlar yasal mevzuatları sonuna dek zorluyor. Kesinlikle anlamlı ve değerli bu çaba karşısında ancak hasta tutsağın muayenesi yapılıyor. Çoğu zaman bu bile olmuyor.

Hasta tutsaklar için yapılan basın açıklaması bile, çoğu kere avukatın yasal mevzuatla yoğun emek harcayarak zorlamasından daha fazla olumlu sonuçlar yaratabiliyor. Elbette bu gerçeklik, birbirinin yerine ikame edilecek bir durum doğurmuyor. Bu yüzden hasta tutsaklar için yapılan her eylemin hem siyasi hem insani olarak yaşamsal önemi var.

Hasta tutsakların katledilmesine seyirci kalmayalım.

H. ORTAKÇI

Bursa'da Efrîn'le ilgili sosyal medya paylaşımları bahanesiyle 1 Şubat sabah saatlerinde gözaltına alınan, kalbinde pil ve stent bulunan 62 yaşındaki Hasan Kızıltan akşam üzeri tutuklandı.

Kalp sorunları ve damar tıkanıklığı nedeniyle bugüne kadar 3 damarı değişen Kızıltan hakkında aynı gün tutuklama kararına hükmeden hakimlik, Kızıltan'ın "belge sunmadığı" gerekçesiyle sağlık sorunları bulunmadığını iddia etti. Ayrıca, Kızıltan'ın "ölenler arasında masum insanların öldüğünü gördüğüm için paylaşımında bulundum" sözlerinin "terör örgütü propagandası kasti" olduğunu

62 yaşındaki kalp hastasına Efrîn paylaşımı tutuklaması

iddia eden hakimlik, "paylaşım beğeni yoğunluğu"nun da "kastın yoğunluğu" olduğunu öne sürdü.

MAHKEME SAĞLIK SORUNU OLMADIĞINI İDDİA ETTİ

Avukatı ve Kızıltan sağlık sorunlarına da dikkat çekerek serbest bırakılma, aksi kanaat bulunuyorsa da adli kontrol tale-

binde bulundu. Kızıltan'ın sağlık sorunlarının, "belge sunmadıkları" bahanesiyle iddia olduğunu öne süren hakimlik, Kızıltan'ın paylaşımlarının; "operasyonu 'işgal girişimi' olarak gösterdiği, gariban yoksul insan çocuklarının operasyonlara gönderildiği, masum insanların öldürüldüğü, operasyonun amacının Kürt halkını katletmek olduğu" yönünde kanaat getirerek bu iddiası üzerinden kararını

gereçlendirdi.

Ayrıca evde bulunan 3 kitabın "örgütsel doküman" olduğu iddia edilen kararında mahkeme heyeti "soyut bulunan beyana itibar edilemeyeceği" iddiasında bulundu. "Adli Muayene" ve söz konusu rapor ise gözaltında yapılan yüzeysel bir doktor kontrolünden başka bir anlam ifade etmiyor.

SERBEST BIRAKILDI

Kızıltan, avukatının sağlık raporlarını ekleyerek hazırladığı itiraz dilekçesini savcılığa sunmasının ardından, 7 Şubat'ta serbest bırakıldı.

Yerli yerinde duran MESS ve MESS düzenine, sendikal ağalığa karşı

Metal işçilerinin birliği ve mücadelesi kazanacak!

Metal işçisine “zafer, yüzyılın sözleşmesi” diye propaganda edilen sözleşmenin imzalanmasının ardından birkaç gün geçti. Henüz kimi ayrıntılara dair bir muğlaklık olsa da ortaya çıkan tablo üzerine kimi noktaların altını çizmeyi, vurgular yapmayı önemli görüyoruz. Dahası yerli yerinde duran MESS ve MESS düzenine, sendikal ihanet odaklarına ve grevi yasaklayarak bir kez daha kendinden bekleneni yapan, patronların imdadına yetişen AKP ve OHAL düzenine karşı mücadelede bunu bir ihtiyaç olarak da görüyoruz.

Yetkili üç sendika da birbirinin aynısı sözleşmelere imza attılar. Hepsisi de kendi cephesinden, konumlarını güçlendirmeye, imzalanan sözleşmeyi “başarı” olarak yansıtmaya özel olarak çaba gösteriyor, durumu kurtarmaya çalışıyorlar. Metal işçisinin aklını karıştırmaya, bilincini bulandırmaya özel olarak eğiliyorlar. Şunu özel olarak belirtelim ki patronların bir uzantısı olmak dışında bir misyonu olmayan Türk Metal’in, varlığı yokluğu tartışmalı Çelik-İş’in ve tüm ruhunu icazetçi, uzlaşmacı bir zemine oturtan Birleşik Metal-İş yönetiminin ortada bahsedilebilecek bir başarısı yoktur. Kopartılan tüm yaygara kuru gürültüden ibarettir. Süreç boyunca yaşanan tüm somut gerçeklikler, bunu ayrıca göstermektedir.

**

Metal Fırtına’nın ardından gelen TİS süreci, çalışma ve yaşam koşullarının ağırlaşmasının yarattığı tepki, sendikal ağalık düzenine karşı biriken öfke, bütün bunların mayaladığı metal işçisinin mücadele istek ve kararlılığı sürece damgasını vuran yön olmuştur. Sendikalar daha en başından itibaren bu potansiyelin zorlayıcılığını enselerinde hissetmiş, işlerin eskisi gibi kolay olmadığını

yaşayarak görmüşlerdir. Buna rağmen şu sıralar “zafer sarhoşluğu” içinde olanlar sınıf mücadelesinin özel bir alanı olarak değerlendirilmesi gereken TİS sürecine, ihtiyaca yanıt üretecek bir bütünlükte hazırlanmaktan özel olarak kaçınmışlardır. Mücadele hattı, bakışı, örgütlenmesi; MESS patronlarına geri adım attırarak, talepleri sökerek kazanacak bir bakış

ve buna uygun bir örgütlenmeden çok, metal işçisinin biriken mücadele gücü ve enerjisini frenlemeye dönük bir çaba ve misyon üzerinden hayat bulmuştur. Taslakların açıklanmasının ardından ortalıkta bilinçli olarak dolaştırılan rakamlarla beklenti düşürülmeye, istemler geriletilmeye çalışılmıştır. Metal işçisi ölümü gösterip sıtmaya razı edilmek istenmiştir.

Talepler Türk Metal ve Çelik-İş tarafından anket vb. söylemlerle temelde metal işçisinin iradesi ve istemleri dışında hazırlanmıştır. Birleşik Metal-İş ise diğerlerine göre daha ileri gibi duran kimi kurullar üzerinden, biçimsel olmaktan öteye geçemeyen bir taslak hazırlama sürecine girmiştir. Yöntem olarak olduğu kadar içerik olarak da metal işçisinin haklı ve

meşru ihtiyaçlarından hareketle değil de patronların ne kadar vereceği, yine üç sendika açısından da temel belirleyen olmuştur. Türk Metal’in “%38 zam istiyoruz” söyleminin metal işçisinin ihtiyaçlarını ne kadar karşıladığından bağımsız, aynı zamanda göz boyamaya çalışmak dışında bir işlevi olmamıştır. Taslağın açıklanmasının ardından söylenen sözleş-

rin bir çırpıda unutulmuş olması bunun ürünüdür.

Her TİS süreci sermayeyle diş diş bir mücadele alanıdır. Metal iş kolu üzerinden ise bu daha belirgin bir şekilde yaşanmaktadır. Bu mücadelede sermaye ve metal işçileri taraflarından hangisinin başarı kazandığı Türkiye’de toplam sınıf mücadelesini doğrudan etkilemektedir. Bu, içinden geçtiğimiz ekonomik, sosyal ve siyasal kriz sürecinde ayrıca önemlidir. Böylesi kritik öneme sahip bir TİS sürecine başarılı denebilecek bir sendikal önderlik gösterebilmek her şeyden önce bu misyona uygun davranmayı gerektirir. Bunu patronlara hizmet dışında bir amaçları olmayan Türk Metal ve Çelik-İş için değil ama, her fırsatta sınıf mücadelesi vurgusu yapan Birleşik Metal-İş yönetimi için ayrıca belirtmek temel bir görevdir. TİS sürecinde kazanmak, dahası bunu temel bir sınıf mücadelesi alanı olarak görmek, ikide bir keskin açıklamalar yapmakla değil bunun pratik gerekliliklerini yerine getirmekle olanaklıdır. Bu ise metal işçisinin sınıf bilincini, iradesini, mücadele kararlılığını ve örgütlülüğünü güçlendirecek, söz yetki ve karar hakkını eline almasını sağlayacak, mücadele istek ve enerjisinin önünü açacak, taban iradesini açığa çıkartmaya çalışacak bir örgütlenme çabası demektir. Göstermelik olmak ötesine gidemeyen kimi kurulları toplamak işi kurtarmaya yetmez. Daha en başından itibaren grev kararlılığıyla hazırlanmak başka temel önem-

de bir yöndür. Tüm bunlar örgütlenme alanında atılacak adımlarla somutlanır. Grev fonu vb. pratik önlemlerde güçlendirilir. Sözleşmenin masa başı pazarlıklar üzerinden bitebileceğini öne sürmek, dahası bu yolla metal işçisinin ihtiyacını ve yakıcılığını hissettiği taleplerini karşılama iddiasında bulunmak; sınıf mücadelesine, deneyimlerine, tarih bilincine, her şeyden önce emekle sermaye arasında süren amansız savaşıma yabancıktan başka bir şey değildir. Evet, TİS süreçleri bir pazarlık sürecidir ancak pazarlığı belirleyen yine iki karşıt sınıfın örgütlülük, bilinç ve eylem konusunda gösterdiği niteliktir.

**

Mücadeleyle değil de masa başı pazarlıklarla sözleşmeyi bitirme çabası bu süreçte de temel belirleyen olmuştur. Öyle ki Türk Metal bizzat başkanı tarafından bunu birçok kez yalvarırcasına dillendirmiş, MESS’e çağrılar yapmıştır. Daha açıklanmadan grev yasağına boyun eğeceklerini ifade etmişlerdir. Dahası metal işçisinin basıncından kurtulmanın bir yolu olarak bizzat “grev yasağını” görmüş ve buna uygun bir planlama içine girmişlerdir.

AKP’nin grevi yasaklayacağı, gün gibi ortada iken, buna dair hiçbir pratik çaba, hazırlık, örgütlülük adımı atılmamış olması ise ayrıca ifade edilmesi gereken bir gerçektir. Birleşik Metal-İş’in “Grev yasağını tanımıyoruz” açıklaması ise öncelikle işçilerin mücadele kararlılığı

Yeni işçilerin dinamizmi, eski işçilerin yol göstericiliği birleşmeli, MESS’ten, MESS düzeninden, her renkten sendikal bürokrasiden hesap sormak için fabrika komitelerini kurmalı, olanları güçlendirmeliyiz. Zira geriye gidişi tersine çevirmek, hakkımız olanı almak ancak bununla olanaklı olacaktır.

ve basıncı sayesinde olmuştur. Geçmiş grev yasaklarına karşı alınan tutum Birleşik Metal-İş üyesi işçilere önemli deneyimler bırakmış, kararlılığını ve öfkesini bilemiştir. Bu deneyimler aynı zamanda Birleşik Metal-İş yönetiminin alacağı tuma da ışık tutmaktadır.

**

İmzalanan sözleşmelerde ifade edilen rakamlar ilk bakışta yüksek oranlar olarak gözükebilir. Ama gerçek hiç de öyle değildir. Ortada metal işçisi için bir kazanımdan söz edilemez. Üstelik öyle “zafer geçitleri” yapacak bir sözleşme hiç değildir. Açıklanan rakamların brüt olduğu gerçeği ise durumun daha da ağır olduğunu ifade etmektedir.

Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, açıklanan taslaklar dahi metal işçisinin ihtiyaçlarına, taleplerine yanıt üretmekten çok uzak bir yerde duruyor. Yıllardır ardı arkası kesilmeyen ekonomik, sosyal saldırılar, eriyen ücretler, gasp edilen sosyal haklar ortada. Bunun yanı sıra artan hayat pahalılığı, hemen her gün iğneden ipliğe gelen yüksek oranlı zamlar, dolaylı-dolaysız vergilerin katlanarak artması metal işçisinin çalışma ve yaşam koşullarını tam anlamıyla yıkıma uğratmıştır. Metal işçisinin elinde avucunda ne varsa hepsi alınmış, bunun karşısında ise metal patronları sürekli büyüyerek üretim ve kâr rekorları kırmıştır. Bu tablo sözleşme taslaklarının yetersizliği konusunda açık bir fikir veriyor. İmzalanan sözleşme taslakların da çok gerisine düşerek, kazanım yaygarasının altını iyice oyan temel bir gerçeklik olarak karşımızda duruyor.

Öyle ki imzalanan sözleşme “üçü beş yapma” sınırında dahi değildir. Metal patronları, metal işçilerinin mücadele istek ve enerjilerinin yarattığı basınç karşısında geri adım atarak, “on alıp, ikisini” geri vermek mecburiyetinde kalmışlardır. En basit bakkal hesabı yapabilen birisi burada bir kazanım olmadığını bilir. Burada ifade edilebilecek tek ayrı nokta, diğer sözleşmelere nazaran bu kez metal işçisinin geriye gidişi bir nebze olsun yaşılabilecek olmasındır. Bu tablo da altını bir kez daha çizelim, bizzat metal işçisinin MESS’e, hükümete ve sendika beylerine rağmen gösterdiği irade sayesinde olmuştur.

Tablo bu derece açıkken salt ekono-

mik sınırlarda dahi bu sözleşmeye kazanım diyebilmek, sınıf düşmanlığı ya da mücadele bakışının sınırlılığı, soluksuzluğu değilse en iyi ihtimalle saflık olarak değerlendirilir.

**

Metal TİS sürecinde kazanım olarak ifade edebileceğimiz tek nokta -ki geleceği belirleyecek esaslı yön olarak- metal işçisinin güçlenen mücadele potansiyelinin kendini daha güçlü ifade eder hale gelmesidir. Karşısındaki tüm güçlere rağmen, girilen onca gerici propagandaya rağmen üstelik henüz örgütlülük planında oldukça zayıf bir durumda iken MESS’i, her renkten sendika ağasını soluksuz bırakması, mücadeleyi ve bunun ürünü olarak sözleşmeyi bir yere kadar getirme çabasıdır. Bu gerçeklik ve metal işçisinin güçlenen mücadele isteği ve iradesi süreçten kazanımla çıkmıştır.

**

TİS süreci bir kez daha AKP’nin patronların imdadına yetiştiği bir süreç olarak yaşanmıştır. “OHAL’i patronlar için kullanıyoruz” diyenler, bir kez daha işçilerin elini kolunu bağlamak amacıyla grev yasağına başvurmuştur. İki kez bir “milli güvenlik” diyerek grev yasaklarının asıl amacının patronların kâr güvenliği olduğunun altını bir kez daha çizmişlerdir. Bu adım metal işçileri nezdinde tepkiyle karşılanmış, yasağa rağmen grev iradesi güçlendirilmeye, bu eksende ortak hareket edebilme kanalları yara-

tlmaya çalışılmıştır. Sendika ağalarının “yasak” bahanesiyle mücadelede kaçınıklığı bir nebze olsun engellenebilmiştir. Bugün henüz sınırlı da olsa bu çabaları yine metal işçisinin güçlenen mücadele iradesinin yansımaları olarak görmek gerekir. OHAL işçi sınıfının ayağına vurulmak istenen prangadır, sökülüp atılması yine işçi sınıfının güçlenen mücadelesi ile olanaklı olacaktır.

**

Metal İşçileri Birliği, tüm süreç boyunca buraya kadar özetlemeye çalıştığımız bakış ile bir taraf olarak davranmıştır. Mücadele hattı, örgütlenme ilkeleri, metal işçisinin haklı ve meşru talepleri üzerinden TİS sürecini, toplam sınıf mücadelesinin bir parçası olarak ele almaya, metal işçisinin mücadelesini, örgütlenmesini ve bilincini güçlendirmeye çalışmıştır. Metal işçisinin mücadele örgütü olarak MİB, sınıf mücadelesinin sürekliliğini esas alarak, TİS süreçlerini bu mücadelenin bir parçası haline getirmeye, metal işçisinin sermaye düzeni karşısında konumunu güçlendirmeye çalışmıştır. Bu çaba, metal işçisinin MİB ile bütünleştiğinde kazanacağını bir kez daha göstermiştir. Ancak henüz yolun başındayız. Bu vesileyle metal işçilerini MİB saflarında birleşmeye, metal işçilerinin sıkılı yumruğuna güç vermeye çağırıyoruz.

**

MESS ve MESS düzeni, sendikal ağalık rejimi hüküm sürmeye devam ediyor.

Bugün kazanım yaygarası kopartanlar, bu düzeni hedefleyen metal işçisinin mücadeleye iradesini zayıflatmaya, rehavete düşürmeye çalışıyorlar. Metal işçisinin güçlenen mücadele iradesi patronları ve sendika ağalarını tedirgin etmeye devam ediyor. Fırsatını buldukları ilk andan itibaren ise bu iradeyi hedefleyen bir dizi saldırıya girişmeleri işten bile değil. Geçmiş deneyimlerin açıkça gösterdiği bu gerçeklik karşısında metal işçileri saflarını sıkılaştırmalı, mücadeleyi bölmeye dönük her türlü girişimi elinin tersiyle itecek bir çaba içinde olmalıdır. Eski işçi-yeni işçi tartışması saldırının bir yönünü oluşturmakta, işçileri bölmeyi hedeflemektedir. Kimi işçilerin ise samimi kaygılarla yürüttüğü bu tartışmaların yaratacağı tehlikeye karşı uyanık olmak, metal işçilerinin birleşik mücadelesini güçlendirmek temel bir görev ve sorumluluktur. Yeni işçilerin dinamizmi, eski işçilerin yol göstericiliği birleşmeli, MESS’ten, MESS düzeninden, her renkten sendikal bürokrasiden hesap sormak için fabrika komitelerini kurmalı, olanları güçlendirmeliyiz. Zira geriye gidişi tersine çevirmek, hakkımız olanı almak ancak bununla olanaklı olacak. Başaracağımıza olan inancımız ile tüm metal işçisi kardeşlerimizi selamlıyoruz.

METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

2 Şubat 2018

Ford Otosan’da TİS sonrası işçilerin hakları verilmiyor

Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası (TOMİS), MESS ile imzalanan toplu sözleşmenin ardından Ford Otosan’daki TOMİS üyelerine doğan hakların ödenmemesi üzerine açıklama yaptı.

Bu haksızlığın işçilerin sendika tercihinden olduğunu söyleyen TOMİS’in açıklaması şu şekilde:

“Geçtiğimiz hafta MESS Grup TİS’leri imzalandı. Ford Otosan’da yetkili sendika olan Türk Metal’in imzaladığı yüz yılın sözleşmesi olarak lanse edilen ancak metal işçilerinin yıllardır kaybettiklerini yerine dahi koymaktan uzak sözleşmenin ardından Ford Otosan yö-

netimi Türk Metal ile işbirliği içerisinde Türk Metal üyesi olmayan işçilere yönelik saldırıya geçti.

Şubat maaşlarını alan sendikamız üyeleri ile Türk Metal’e üye olmayan işçiler, TİS haklarının yansıtılmadığını gördüler. Dayanışma aidatlarının hiç aralıksız bugüne kadar düzenli olarak maaşlarından kesilmesine rağmen Ford Otosan yönetimi hukuksuz bir şekilde Türk Metal üyesi olmayan işçilere yönelik baskı uygulamaktadır.

İşçileri tekrardan Türk Metal’e üye yapmak için, TOMİS üyelerine yönelik işten atma saldırısından mobbinge, fabrika içinde

sürgünlere başvuran Ford Otosan yönetimi, şimdiye kadar geri adım atmayan TOMİS’li kararlı işçileri yıldırmaya çalışmaktadır, çifte standart uygulamaktadır.”

Açıklamada, 6356 Sayılı İş Kanunu’nun 36. Maddesi 4. Bendinde açıkça belirtildiği üzere yetkili sendika üyesi olmasa da dayanışma aidatı ödeyen işçilerin TİS’ten yararlanabileceği ve bunun için yetkili sendikanın onayına gerek olmadığı hatırlatıldı.

“Üyelerimizin ve Türk Metal üyesi olmayan bütün işçilerin TİS’ten doğan hakları verilsin” denilen açıklama TOMİS olarak sürecin takipçisi olunacağı vurgulanarak sona erdi.

10 Şubat 2014, Greif: İşgal, Grev, Direniş!

B. Seyit

Türkiye işçi sınıfı mücadelesinin önemli deneyim ve birikimlerini süzmek ve bu mücadeleye yeni değerler katmak zor iştir. Greif işgali bu zor işin yaşanmış pratiği ve teorisinin adıdır.

İşçi sınıfının devrimci rolünü kavramış ve onun bu rolü yerine getirmesi için çaba harcayan sınıf devrimcileri yılların deneyim ve birikimine, yeniden ve daha ileri bir düzeyden hayat vermek için zorlu mücadelelerin içinde oldular. En sıradan hak alma mücadelesinde bile "Sınıfa karşı sınıf" tutumu ile hareket ettiler. Fabrikalarda ve atölyelerde sınıf devrimcilerinin doğrudan ve dolaylı müdahalesinin, çalışmasının, emeğinin olduğu sayısız örnekler yaşandı.

Yaşanan deneyimlerin sınıf ve örgüt bilinci, kültürü ve pratiği açısından en ileri örneklerinden biri Greif işgalidir. Greif işgali yakın tarihimizdeki birçok deneyimden farklı olarak doğrudan sınıf devrimcisi işçilerin önderliğinde, devrimci sınıf çıkarlarına bağlı bir direniş olarak şekillenmiştir. Örgütlenme ve direniş süreci, başından sonuna taban demokrasinin hakim olduğu bir süreçtir. Sınıf devrimcileri uzun bir zamanı bulan örgütlenme ve eğitim çalışmalarıyla Greif işçilerini eğitime çabası içine girmişlerdir. Bu çaba işçi sınıfına, üretimden gelen gücünü pratikte nasıl ve hangi amaçlar için kullanması gerektiği bilincinin taşınması ekseninde olmuştur. Greif işgali yoğun ve bir o kadar da özverili bir çalışmanın ürünü olarak şekillenmiştir. Ön aşamalarında taban demokrasisi, taban örgütlülükleri ve "Sınıfa karşı sınıf" bilinciyle yoğrulmuş süreç, mücadele tarihimize Greif kriterleri olarak kazınan ilkelerin yazılmasını sağlamıştır.

GEÇMİŞİ AŞAN, GELECEĞE YOL ÇİZEN DİRENİŞ...

Greif işgali Türkiye işçi sınıfı mücadelesinde önemli rol oynamış, birçok direnişin deneyimi ve pratiğini doğrudan

sahiplenen ve onların üzerinden yükselen bir direniş olmuştur. Fabrika işgali boyunca "Kavel'den Greif'e İşgal, Grev, Direniş!" şiarı bilinçli bir tercihin ürünü olarak öne çıkarılmıştır. Fakat kendini Kavel direnişinin sınırlılıklarında tutmayarak geçmişin diğer deneyimlerine de hak ettiği değeri vermiştir. Greif'i geçmişin anlamlı ve önemli direnişlerinden ayıran en önemli özelliği, örgütlü bir işçi yapısına ve güçlü bir taban demokrasisine sahip olmasıdır. Bunun yanı sıra bütün yalnızlaştırılma ve hiçleştirme çabalarına rağmen kendi yolunu açmış, sınıf adına güçlü bir irade ortaya koymuştur.

Yol ve yöntemleriyle geçmişin en ileri deneyimlerini aşan Greif işgali geleceğin mücadeleleri için de izlenilmesi gereken yolu göstermektedir. Yakın zamanda gerçekleşen metal süreci Greif kriterlerinin işçi sınıfı içinde ete kemiğe büründürülmesinin önemini bir kere daha göstermiştir.

Sendikal bürokrasi ve ihanet şebekesine karşı kaynaşma halinde olan metal işçileri toplu sözleşme taslaklarının geçmiş yıllara göre nispeten daha iyi hazırlanmasını sağlamışlardır. Fakat duyulan

öfke ve tepki sendikal ihanet şebekelerini parçalamaya yetmemiştir. Buradaki en önemli zayıflık, metal işçisinin fabrikalarda bir araya gelişinin Greif kriterleri olarak ifade ettiğimiz taban demokrasisi ve "Sınıfa karşı sınıf" bakışından yoksunluğudur. İşçilerin bürokratik kasti parçalamasında önemli bir rol oynayacak güçlü komitelerden yoksun olması bir diğer sorundur. Elbette kendi başına taban komitelerinin olması da yetmeyecektir. Bu komitelerin işçi sınıfının tarihsel ve toplumsal çıkarlarına göre hareket etmesi gerekmektedir.

İşçi sınıfı mücadelesinin ihtiyacı; fabrikalarda Greif deneyimindeki gibi merkezler yaratmaktır. İşte o zaman sendikal ağalık düzenini parçalayacak güç ve araçlar da yaratılmış olur.

Her geçen gün bu temel ihtiyaç kendini daha yakıcı biçimde dayattı ve dayatıyor.

Sendikal örgütlenmenin önüne her türlü keyfiliğin çıkarıldığı, yasalarla tanınan hakların kullanımının keyfi biçimde yasaklandığı, OHAL bahanesiyle patronlara her türlü keyfi davranma olanağının tanındığı vb. koşullarda ancak Greif'te

hayat bulan fiili meşru mücadele günün ihtiyaçlarına yanıt verebilir. Bu da kendiliğinden olacak bir iş değildir. Devrimci öncü işçilerin bedel ödemeyi göze almasıyla, sınıfa bedel ödemedi kazanamayacağı bilincini taşımakla olur.

Bugünün koşullarında sınıf adına konuşan sendika vb. örgütlerin hiçbiri bedel ödemeyi göze almadıkları için düzenin yasalarına göre dahi meşru olmayan uygulamalar karşısında boyun eğmektedirler. Bunu bir anlayış olarak sınıfa taşımaktadırlar. Fırsatını buldukça Greif işgaline alçakça saldırmakta, itibarsızlaştırmak için çalışmaktadırlar. Biliyorlar ki Greif kriterleri işçi sınıfı içinde ete kemiğe büründüğü zaman onların toz pembe dünyaları yerle bir olacaktır.

Greif işgalinin 4. yılında verilmesi gereken mücadele, tek başına sermayeye ve hizmetindeki hükümetlere karşı değil, onların sınıf içindeki her türlü uzantılarına karşı da amansızca yürütülmelidir. Günün öncelikli ve acil görevi budur. İşçi sınıfı ve emekçileri kuşatan gerici cendereyi ancak fiili-meşru mücadeleyle; işgal, grev, direniş parolasıyla aşabiliriz.

Taşkın Tekstil'de sendikalaşmaya tahammülsüzlük

Batman Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Taşkın Tekstil'de Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası'na (DEV TEKSTİL) üye olan işçiler baskı ve tehditlerin yanı sıra işten atma saldırılarıyla karşılaştı. İşlikleri söndürülmüş sorgu odalarında psikolojik baskıyla karşılanan işçilerin 5'i son iki hafta içerisinde zorla istifa ettirilerek tazminatsız bir şekilde işten atıldı.

DEV TEKSTİL tarafından yapılan açıklamada; 2 Şubat'ta patronun kabul ettiği işçi temsilcisinin de benzer bir şekilde istifa ettirilmek

istendiği, ancak bunu reddederek hazırlanan çıkışı tutanağını imzalamayan temsilcinin zorla fabrikadan çıkarıldığı belirtildi.

"DEV TEKSTİL olarak daha iyi bir ücret, daha iyi çalışma koşulları elde etmek için sendikamıza üye olan işçilerin maruz kaldığı bu haksızlık ve zorbalık karşısında gerekli girişimlerde bulunduğumuz gibi bu çabamız devam edecektir" denilen açıklamada İzmir Çiğli Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan ve Taşkın Tekstil'e H&M'den aldığı siparişleri veren Ünitex firmasının da bu yaşananlardan

sorumlu olduğu belirtilerek işten çıkarılan işçilerle yasal sürecin başlatıldığı, atılan işçiler tarafından savcılığa Taşkın Tekstil sahibi Faysal Taşkın, Nurettin Taşkın, Nesih Taşkın, Fesih Taşkın ve Ünitex Bölge Müdürü Uğur Onat hakkında sendikal örgütlenmeyi engellemek ve baskı yapmak gerekçesiyle suç duyurusunda bulunulduğu aktarıldı.

Atılan işçilerin haklarını alması ve işlerine geri dönebilmesi için mücadelenin süreceği vurgulandı.

Onursuzluk dayatmalarına ve sömürüye karşı direnişi ve mücadeleyi büyütelim

Sermaye sınıfı ve AKP hükümeti işçi ve emekçilere dönük saldırılarını her gün arttırıyor. En sıradan hak arama mücadelesinin dahi azgınca bastırıldığı günlerden geçiyoruz. Buna rağmen çeşitli işçi direnişlerinin önüne geçilemiyor.

“Olağan” bir süreçten geçiliyor olsaydı çok daha yaygın ve kitlesel işçi direnişlerinin yaşanması muhtemeldi. Fakat mevcut tabloda işçi sınıfı ve emekçilere dönük saldırıların yakın zamanlarda görülmemiş oranlarda artmasına rağmen sınıfın “örgütlü” kesimlerinde ölüm sessizliği göze çarpıyor. Sendikaların başını tutan ve sınıfın öncüsü, lideri olduğunu iddia edenler düzenin dümeninde kendilerine daha iyi bir yer edinmek için ellerinden geleni yapıyorlar. MESS’le yapılan toplu sözleşme süreci bunun son günlerdeki en açık göstergesidir. Sağ ve sol etiketli sendika ağaları işçilerin basıncıyla elde edilen sınırlı birtakım kazanımları bile kendilerine mal etmekten geri durmadılar. Bununla da yetinmediler, her iki etiketi taşıyan kesim de patron örgütü MESS’e teşekkür ederek, katkılarının önemine dair vurguları ballandıra- rak ifade etmekten geri durmadılar. Bu

durum işçilerin öncüsü olduğunu iddia edenlerin asıl kimliklerini göstermektedir. İşçilerin öz gücünü, olduğu kadarıyla mücadele azmini ve dinamiklerini görmezden geliyorlar. Bunun bir mantığı ve amacı var. İşçinin kendi öz örgütlülüğünü oluşturması ve geleceği için söz, yetki, karar hakkını kullanması bu ağa-bey takımını korkutuyor. İşçilerin mücadelede öne çıkması onları ya koltuğundan edecek ya da polis copu, direnişler, tutuklamalar vb. ile karşı karşıya bırakacaktır. Bunu bildikleri için sınıf mücadelesinin yasalarına göre değil patronlar düzeninin yasalarına ve hatta o yasaların dahi gerisine düşen uygulamalara göre davranmayı tercih ediyorlar. “Ama”ları hiçbir zaman eksik olmayan bir tarzı, kaçkınlığı benimsiyorlar. Bunu da gerici, şoven söylemlerle, vatan-millet edebiyatıyla, işçilerin geri olan yanlarına yaslanarak haklı göstermeye çalışıyorlar. Bugünün sendikacılığına hakim anlayış tam da bu anlayıştır. Direniş iradesi ortaya koyan işçilerin örgütlü olduğu sendikalarda bile benzer bir anlayış hakimdir. Ne sınıfın çıkarları ne de işçilerin bilincinin gelişmesi bu baylar için önemli değildir. Bazı

direnışleri sahipleniyor gibi gözükmelerinin nedeni ise sendikal rekabet ve yetki barajının altında kalmaları ve itibarsızlıklarını bir parça düzeltme çabasındadır. Direnişler-direnışçiler dar sınırları aşmak için az çok çaba ortaya koyduklarında ise gerici kimlikleri birden kendini dışa vuruyor, gerçek rolleri açık bir görünüm kazanıyor...

ONURSUZLUK DAYATANLARIN SALTANATINI YIKALIM!

Bugünün tablosunu aşmanın tek bir yolu var, o da öncü, devrimci işçilerin sınıfa karşı sınıf tutumunu işçi sınıfı ve emekçiler içinde ete kemiğe büründürmesidir. Aksi halde gerici cendereden işçi ve emekçileri kurtarmak kolay olmayacaktır. Bugün en ufak bir hak talebini elde etmek için bile işçi ve emekçilerin devletle karşı karşıya geldiği bir dönemin içindeyiz. Sermayenin hizmetindeki AKP hükümeti işçi ve emekçilere açıktan düşmanlık yapmakta sınır tanımıyor. Devletin son dönem moda uygulamalarından olan ihbarcılık, muhbirlik fabrikalarda da patronlar tarafından kurumsallaştırılma-

ya çalışılıyor. Patronlar ve hizmetçileri işçileri arkadaşlarını ihbar etmeye teşvik ediyorlar. Kimliksizleştirme, onursuzlaştırma anlamına gelen uygulamaları sermaye ve devlet düne göre çok daha sistematik ve çok çeşitli araçlarla dayatıyor. Hayata geçirilen baskıcı uygulamalara karşı toplumsal tepkinin açığa çıkmasını engellemek ve ağırlaşan sömürünün sürdürülebilmesi için topluma dayatılan bu saldırılar önemli bir yerde duruyor. Yürütülen en sıradan hak alma mücadelesinde dahi bu türden saldırılara yanıt verilmeli ve boşa düşürecek adımlar atılmalıdır.

İşçi sınıfına; zulmedenlere karşı direnişin, örgütlenmenin ve sınıf çıkarları için birlik olmanın önemi kavratılmalıdır. Geleceğin onurlu ve güzel günleri bu değerlerin bilince çıkarılması ve sınıfa karşı sınıf tutumuyla mücadele edilmesiyle elde edilecektir.

Devrimci ve öncü işçiler bu konuda fazlasıyla inisiyatifli olmalı, elini daha fazla taşın altına koymalıdır. Aksi halde geçmişin devrimci mücadele birikimi ve deneyimlerinin tüketilmesi, yozlaştırılması ve birileri tarafından düzene yaltaklanma malzemesine dönüştürülmesine sessiz kalınmış olunacaktır. Toplumsal çürüme karşısında sessiz kalmak devrimci olanın da çürümesi ve tüketilmesini beraberinde getirecektir. Devrimci bir program etrafında kenetlenmek ve güçlü bir irade çaba karanlığın yırtılıp devrim güneşinin doğmasını sağlayacaktır. Devrimci-öncü işçilere rehberlik edecek program ve irade sınıfın partisinde cisimleşmiş, bayraklaşmıştır. Şimdi bu program ve iradeyi sınıfın elinde bayraklaştırma zamanıdır.

KHK’larla ihraç edilen kamu emekçilerinin İstanbul ve Ankara’daki direnişleri saldırılara karşı devam ediyor.

İstanbul’daki direniş Pazartesi, Çarşamba ve Cumartesi günleri Bakırköy ve Kadıköy’de yapılan oturma eylemleri ile sürüyor. Emekçiler çevredekilere seslenerek ihraç saldırısının hukuksuzluğunu teşhir ediyor ve mücadele çağrısı yapıyor.

OHAL KOMİSYONU ÖNÜNDE POLİS SALDIRISI

İstanbul’da direnen KESK’li emekçiler, 5 Şubat günü Ankara’daki OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu önünde yapmak istedikleri eylemde polis saldı-

Kamu emekçileri direniyor

rısına uğrayarak gözaltına alındılar. “Eylem yasağı” gerekçesiyle direnişçilere kalkan, biber gazı ve plastik mermiyle saldıran polis ters kelepçe takarak, yerlerde sürükleyerek 17 kamu emekçisini ve Seyri Sokak’tan Oktay İnce’yi gözaltına aldı. Gözaltı aracına da gaz sıkıran polis bir direnişçinin bileğini kırdı. Tüm gözaltılar akşam saatlerinde serbest bırakıldı.

Aynı gün İstanbul’daki direniş meydanları da boş bırakılmadı ve eylemler devam ettirildi.

7 Şubat günü 4 binden fazla kamu emekçisinin ihraç edildiği 686 sayılı

KHK’nın yıl dönümü vesilesiyle Bakırköy’deki eylemde lokma dağıtıldı.

DİRENİŞÇİ EMEKÇİDEN SOKAK OKULU

Direnışçilerden Mehmet Sarı da öğrencilerinden koparılışının birinci yılı vesilesiyle Maltepe’deki Vasfi Rıza Zobu İlkokulu önünde öğrencileri ve velileriyle birlikte Sokak Okulu etkinliği düzenledi. Polisin ablukaya aldığı alanda dayatmalar boşa düşürülerek etkinlik gerçekleştirildi.

ULUS DEFTERDARLIĞI ÖNÜNDE DİRENİŞ

Cemal Yıldırım ve Zeynep Yerli, bir yıldır Ankara’daki Ulus Defterdarlığı önünde haftalık olarak yaptıkları eylemlerinin polis saldırısına uğraması üzerine eylemlerini her gün gerçekleştirme kararı aldılar.

YÜKSEL DİRENİŞİ SÜRÜYOR

9 Kasım 2016’da Nuriye Gülmen’in başlattığı Yüksel direnişi 460’lı günlerinde sürüyor. “İşimizi geri istiyoruz” talebini haykıran, direnişçi emekçi Nazife Onay ve HHB’li avukatların serbest bırakılmasını isteyen direnişçiler günde iki kez polis işkenecesiyle gözaltına alınıyor.

Ekim Devrimi, işçi sınıfı

PARTİ, SINIF, DEVRİM!

Ekim Devrimi, Bolşevik parti önderliğinde işçi sınıfı ve emekçi köylülüğün ayağa kalktığı görkemli bir toplumsal devrimdi. Proleter kitlelere yön gösteren devrimci bir parti olmadan devrimin zafere ulaşmasının olanaklı olmadığını gösterdiği gibi, işçi sınıfının tarihsel devrimci misyonunu da kanıtladı.

Rusya'da marksistler, gelecek devrimin temel öznesinin işçi sınıfı olduğunu erken bir tarihte görmüşler, tüm çabalarını işçi sınıfının örgütlenmesine hasretmişlerdir. 1800'lü yılların sonlarında Rusya'da ilk sınıf örgütüllükleri yeşermeye başlamış, Ekim Devrimi'ne kadar sınıf kitleleri işçi komisyonlarından sendikalara, sosyal sigortalar kurumundan fabrika komitelerine kadar pek çok örgütlenme deneyimi yaratmışlardır. Ancak kitlelerin öz inisiyatifinin ürünü olan sovyetler çok daha özel bir yerde durmakta, en geniş emekçi kitleleri kapsayan örgütlenme olmalarının yanı sıra, iktidar organı olarak da tarihsel bir misyon taşımaktadır.

RUSYA'DA SOVYETLER

Genel planda sovyetler, doğrudan seçtikleri temsilcileri aracılığıyla kitlelerin kendilerini ilgilendiren sorunlarda söz sahibi oldukları, kamu yaşamına dolaysız katılımlarının aracı olan mekanizmalar olarak tanımlanabilir.

Burjuva devrimler döneminde feodal egemenliğe, otokratik-monarşik rejimlere karşı çıkan emekçi kitleler, kendi özlem ve taleplerini ifade ettikleri, inisiyatif kullandıkları demokratik mekanizmalar yaratmışlardır. İngiliz Devrimi'nde askerler arasındaki örgütlenme, Fransız Devrimi'nde kulüpler bunun örnekleridir. En ileri örneği ise Paris Komünü'dür. Kitlelerin öz inisiyatif ile kurulan Komün, çok kısa sürse de, işçi kitlelerinin ilk iktidar deneyimi olmuştur.

Sovyetler ile burjuva devrimleri dönemindeki kitle örgütlenmeleri arasında doğrusal bir bağ kuşkusuz kurulamaz. İşaret edilmesi gereken en temel nokta, devrimlerin itici gücüyle mücadele sahnesine çıkan emekçi kitlelerin kendi gelecekleri konusunda söz söyleme ve inisiyatif sergileme isteğidir.

Kendisinden önceki tüm kitle örgütlenmeleri ve inisiyatif biçimlerinden her açıdan ileri olan sovyetler, Rusya'nın

kendine özgü koşullarının ürünü olmuştur. Rusya'nın geçmişinde köklü bir gelenek olan, ortak mülkiyete dayalı ortak karar alma mekanizmalarının olduğu köy komünleri, Rus işçilerinin kırla bağı kopsa dahi, bilincinde bir yer tutmaktadır. Ancak asıl belirleyici olan, Rusya'da kapitalizmin gelişmesiyle birlikte kentlerdeki büyük fabrikalara akan ve sayısı hızla artan işçi sınıfının karşı karşıya kaldığı son derece ağır çalışma koşulları, otokratik çarlık rejiminin en temel demokratik istemleri yok sayan baskıcı politikalarıdır.

Rusya'da sovyetlerin ortaya çıkışı 1905 Devrimi'ne dayanır. Kitlelerin devrimci örgütlerinden iktidar organına dönüşen sovyetlerin ortaya çıkışını anlamak için işçi hareketinin gelişim seyrine bakmak gerekir.

Rusya'da marksistler 1800'lü yılların sonlarında işçi sınıfı içinde örgütlenmenin adımlarını atarlar. Ağır baskı koşullarında yoğun saldırı ve tutuklamaları yaşarken, oluşan işçi çevreleri sıklıkla dağıtılır ve yasaklanır. Çarlık rejimi, işçilerin en küçük örgütlenme girişimlerine bile tahammül göstermez. Bu süreçte gündeme gelen işçi yardımlaşma sandıkları ve grev komiteleri uzun soluklu olamaz.

Bu saldırılara rağmen bir dizi kentte büyük işletmelerde fiili grevler engellenemez. Rus sosyal demokratlarının sınıf içinde çalışmalarının yoğunlaşmasına da paralel olarak adım adım yükselen sınıf hareketi karşısında, hareketi denetim altına almak amacıyla, fabrika yöneticileri ve yetkililerle işçilerin taleplerini görüşecek işçi temsilcileri seçilir. İktidarın kendi attığı bu adım bile işçi temsilcilerinin işten çıkartılması ve tutuklanmasıyla sonuçlanır. İşçi hareketini denetim altına alıp devrimci akımlarla buluşmasını engellemek amacıyla polis sendikacılığı (Zubatovculuk) gündeme getirilir. Ancak, devrimci işçiler tarafından örgütlenmelerini büyütmenin aracına dönüştüğü için bir süre sonra kapatılır.

Rusya'da devrimci akımların güçlenmesi, işçi hareketinde örgütlenme ve mücadele isteğinin artması, farklı bölgelerde grevlerin gerçekleşmesi karşısında, yine hareketi denetim altına almak için 1903 yılında fabrikalarda duayenler (uzmanlar) gündeme getirilir. Oluşturulan komisyonlarla fabrikalarda temsilci seçimleri gerçekleştirilir, bu amaçla işçilerin taleplerini ortaya koyduğu toplan-

maları yapılır. Ancak işçiler işverenlerin ve hükümet yetkililerinin çizdikleri sınırları tanımaz, duayenlerin belirlediklerini değil kendi temsilcilerini seçerler. Sınırlar aşıldığı için temsilcilik mekanizması yasaklanır.

Bu dönemde gerçekleşen grevler ekonomik istemler üzerinden şekillenir. Bolşeviklerin siyasal ajitasyonlarına rağmen bu süreçte siyasal istemler sınırlıdır. Ancak ülkenin siyasal atmosferi işçi sınıfı ve emekçi kitleleri derinden etkilemektedir. Rus-Japon savaşının yıkıcı sonuçları, kırlarda köylülerin toprak talebiyle gerçekleştirdiği eylemler ülkedeki siyasi krizi derinleştiren bir rol oynamaktadır. İşçi sınıfının çalışma ve yaşam koşulları her geçen gün daha da ağırlaşmaktadır.

Sınıf hareketinde sıçramaya yolaçan ve 1905 Devrimi'ni tetikleyen, yine bir polis örgütlenmesi olan Fabrika İşçileri Birliği'nin başındaki Papaz Gapon'un çağrısıyla Kışık Saray'a yürüyüşte gerçekleşen katliam olur. Tarihe "Kanlı Pazar" olarak geçen katliamda binin üzerindeki işçinin ölmesi, işçi sınıfının bilincinin gelişiminde ve örgütlenmesinde bir eşiği tanımlar. 1905'te kurulan sendikaların yanı sıra pek çok kentte fabrika komiteleri kurulur. Grevlerin yoğunlaşması ve farklı işkollarına yayılmasıyla, parçalı mücadeleleri birleştirmek bir ihtiyaç haline gelir. 1905 Ekim ayında, St. Petersburg İşçi Temsilcileri Sovyeti bu ihtiyaca yanıt vermek üzere kurulur. Farklı işkollarından fabrikaların delegelerinin yanı sıra, üç sosyalist partiye üçer delegelik verilir. İşçi Temsilcileri Sovyeti kendi misyonunu, "Hareketi yönetmek, her türlü tekil eyleme ya da ayrı ayrı görüşmelere karşı çıkmak, işçilerin disiplinini sağlamak, iş başı yapıp yapmamaya karar vermek" (1) olarak tanımlar. 1905 ortalarındaki ekonomik istemli grevlere artık siyasal hedefler eklenmiştir. (Genel kişi ve yurttaşlık özgürlüğü, herkese seçme hakkı, kurucu meclisin kurulması vb.)

Tüm toplumu derinden etkileyen bu gelişme karşısında otokratik iktidar geri adım atmak zorunda kalsa da, çok geçmeden saldırıya geçer. Bunun üzerine Moskova başta olmak üzere ayaklanmalar gerçekleşir. Kimi taşra kentlerinde sovyet iktidarları ilan edilir. 8 saatlik iş gününün yasallaşması başta olmak üzere birtakım kararları alarak uygulamaya başlarlar.

Koşullar yeterince olgunlaşmadığı için işçi sınıfının büyük bir yiğitlik ve fedakarlık sergilediği bu ayaklanma yenilgiye uğrasa da, Rusya'da sınıf hareketi artık farklı bir evreye girmiştir. Sonrasında sınıf hareketi inişli çıkışlı bir seyir izlese de, emperyalist savaşın getirdiği ağır yıkımla birlikte işçi sınıfı yeniden grevlerle mücadele sahnesine çıkar. Ve beklenmedik bir zamanda ve biçimde devrim kendiliğinden patlak verir. 1917 Şubat Devrimi'yle, Rus işçi sınıfının tarihsel ve sınıfsal bilincinin ürünü olarak sovyetler yeniden kurulur.

PARTİ VE SOVYETLER

Devrimci sınıf mücadelesinde yeni bir deneyim olan İşçi Temsilcileri Sovyetleri, başlangıçta siyasal özneler arasında tartışmalara yol açmıştır. Bolşevikler arasında da sovyetlere mesafeli yaklaşanlar vardır. Süreci dikkatle izleyen Lenin, 1905 yılında kaleme aldığı "Görevlerimiz ve İşçi Vekilleri Sovyeti" (2) başlıklı yazıda, parti ile sovyet arasındaki ilişkiyi tanımlamış ve sovyetlerin gelecekte taşıyabileceği işleve ilişkin düşüncelerini erken bir tarihte ortaya koymuştur:

"Bana öyle görünüyor ki, Radin yoldaş, Novaya Jizn'de 'İşçi Vekilleri Sovyeti mi, Parti mi?' sorusunu atmamakla bir yanlış yapıyor. Sorunu bu şekilde koymak bence yanlıştır ve karar hiç kuşkusuz hem İşçi Vekilleri Sovyeti hem Parti olmalıdır. Tek soru (ve bu çok önemli bir sorudur) Sovyetin görevleri ile Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin görevlerini nasıl birbirinden ayırmak ve nasıl birleştirmek gerektiğidir."

Partinin misyonu ile sovyetlerin işlevinin tanımlandığı bu yazıda Lenin, İşçi Vekilleri Sovyeti'nin sosyal demokrat programı kabul etmesini talep etmenin sakıncalı olduğunu dile getirir. Mücadeleye önderlik etmek için parti ve sovyetin "eşit derecede" gerekli olduğunu ifade eder. Politik bakımdan İşçi Vekilleri Sovyeti'nin bir geçici devrimci hükümetin rüşeymi olarak görülmesi gerektiğini söyler.

ETKİN VE YAYGIN SINIF ÖRGÜTLENMELERİ

1905 Devrimi'nden sonra Bolşevikler, sınıfı devrime ve partiye kazanabilmek için farklı araçları kullanırlar. En küçük

İşçi sınıfı ve sınıf örgütleri

D. Güneş

bir imkanı bile büyük bir yaratıcılıkla etkin bir şekilde değerlendirirler. Sendikalar, sosyal sigortalar kurumu, fabrika komiteleri öne çıkan sınıf örgütlenmeleri olur. Bolşevik parti bu örgütlere müdahale ederek sınıfın öz örgütlenmelerinin gelişimini güçlendirirken, sınıf kitleleri içinde Bolşevik partinin etkisini de gün geçtikçe artırır.

Çarlığın baskıcı ve yasakçı politikaları, genelde sendikaların geri planda kalmasına, başlıca örgütlenme biçimi olarak grev komitelerinin öne çıkmasına yol açar. 1905 Devrimi sırasında işçilerin yalnızca %7'si sendikalıdır. Sendikaların etkinliğinin sınırlılığına rağmen, Bolşevikler bu aracı da işlevsel bir şekilde değerlendirirler. 1913 yılında Petersburg Metal İşçileri Sendikası yönetimindeki 14 kişiden 10'u Bolşevik iken, Haziran 1914'de 18 sendikandan 14'ü Bolşeviklerin denetimindedir. Moskova'da ise 13 sendikandan 10'u Bolşevikler desteklemektedir. (3)

Bolşeviklerin en küçük imkanı değerlendirmelerine ilişkin çarpıcı bir başka örnek sigortalar kurumudur. Devrimcilerin işçi sınıfı içindeki etkilerini azaltma hedefiyle Çarlık rejimi kaza ve hastalıkla ilgili iki ayrı sigorta yasası gündeme getirir. Ancak kapsamı oldukça dardır, sanayi işçilerinin sınırlı bir kesimini kapsamaktadır. Sigorta sorununu gündemlerine alan Bolşevikler, kapsamlı bir kampanyayı örgütlerler. Sigorta fonunun yönetiminde işçilerin tam denetimi, fonun kapsamının genişletilmesi, işverenin yü-

kümlülüğünün arttırılması vb. talepleri öne sürerler. En önemlisi de, yürütülen çalışmayı devrim programına bağlarlar. Yasayı anlatmak ve sigorta fonuna işçilerin temsilcilerini seçmek amacıyla gazete çıkarır, kitle toplantıları düzenler, gösteri ve grevler örgütlerler. Böylece yüz binlerce işçiyi harekete geçirerek, Bolşevikleri destekleyen geniş işçi ağırları yaratırlar. Savaşın başlamasının ardından kitle hareketinin geriye çekildiği süreçte iki milyon üyeye sahip olan sigorta fonları, Bolşeviklerin en işlevsel değerlendirdikleri araç haline gelir. (4)

Fabrika komiteleri ise bir diğer etkin örgütlenme biçimidir. İşçi hareketinin ilk dönemlerinde ortaya çıkan fabrika komitelerinin neredeyse tüm fabrikalarda kurulacak ölçüde yaygınlık göstermesi ve ekonomik istemlerin ötesine geçerek üretimin kontrolü hedefini taşımaları 1917 Şubat Devrimi'ne dayanır. Devrimin coşkunluğu içinde işçiler, üretimde söz ve karar sahibi olmak isterler. Şubat Devrimi'nin ardından İşçi Temsilcileri Sovyeti'nin iş başı yapma kararı almasına rağmen, 8 saatlik iş günü ve ücret artışı olmadığı koşullarda iş başı yapmayı reddederler.

Bolşevikler, fabrika komitelerindeki etkinliklerine dayanarak sovyetlere ve sendikalara müdahalelerini güçlendirirler. Fabrika komiteleri sovyetlerden çok daha radikal tutumlar alır. İşçi kontrolü konusunda taktik tutumlarını ortaya koyan Bolşevikler, "kontrolün iktidarın

boşluğunda boş bir terim" olduğunu vurgularlar. Bu konuda Lenin şunları söyler: "Gerçekte bütün bir kontrol sorunu, sonuç itibarıyla kimin kimi kontrol ettiği meselesinde, yani hangi sınıfın kontrol ettiği ve hangisinin kontrol edildiği meselesinde ifade bulur. Cesurca ve bir daha değiştirilemez bir biçimde, eskiden kopmaktan ve yeniyi inşa etmekten korkmadan, toprak ağalarının ve kapitalistlerin üzerinde işçilerin ve köylülerin kontrolünün tesis edildiği bir duruma geçmeliyiz." (5)

Güçlenen fabrika komiteleri, Bolşeviklerin sovyetlerde en temel dayanağına dönüşür.

İKTİDAR ORGANI OLARAK SOVYETLER

Şubat 1917'de gerçekleşen devrimin ardından ikili iktidar oluşur. 1905 Devrimi'nin mirası üzerinden oluşturulan sovyetlerin yanı sıra burjuvazinin denetiminde Geçici Hükümet kurulur. 1905'ten farklı olarak, İşçi Temsilcileri Sovyetleri'nin hemen ardından Asker Temsilcileri Sovyetleri de oluşmuştur. Savaşın yıkımıyla birlikte örgütlenen, çoğunluğu yoksul köylülerin oluşturduğu Asker Temsilcileri Sovyetleri devrimin temel güçlerinden biri olur. Devrimin ardından köylerde kırdaki sovyetleri oluşturma yönünde adımlar atılır.

Petersburg Sovyeti merkezi bir rol üstlenirken, diğer kentlerde de sovyetler kurulur. 1905 yılında sınıf hareketini bir-

leştirmek ve grevleri yönetmek amacıyla kurulan Sovyetler, 1917 Şubatı'ndan sonra yönetim organı misyonu taşırlar. Kamu yaşamını yeniden düzenleme yükümlülüğü ile adımlar atarak, alta doğru örgütlenmelerini güçlendirmek için komisyonlar kurarlar. Ancak, devrimin karakteri gerekçesiyle sovyetlerin geçici hükümeti destekleme kararı alması, bu adımları da sekteye uğrattır.

Nisan ayında Rusya'ya dönen Lenin'in çağrısı çok nettir: "Bütün iktidar sovyetlere!" Lenin Bolşevikleri bu düşünceye kazanır ve işçi sınıfı içinde örgütlülüğü güçlendirmeye dönük hazırlıklar yoğunlaştırılır. Sancılı geçen sekiz ayın ardından, ikili iktidara son verilir. İşçi ve Asker Vekilleri Sovyetleri iktidarı alırlar.

"En küçükleri de dahil olmak üzere, Sovyet örgütlerinden her biri yerel nitelikteki sorunlarda tamamen özerk olmakla birlikte merkezi iktidarın kararlarına, kararların ve bağlı buldukları daha büyük Sovyet örgütlerinin kararlarına uygun faaliyet gösterirler. Böylece bütün uzantıları arasında tam bir uyum bulunan tutarlı bir Sovyet cumhuriyeti yaratılmıştır." (6)

Ekim Devrimi ile birlikte kurulan İşçi ve Asker Vekilleri Sovyeti'ne dayalı cumhuriyet, tümüyle yeni tipte bir devletin adıdır. Sovyetler, kendinden önceki birikim ve deneyimlerden beslenmiş, fakat onları kat be kat aşmıştır. İşçilerin ürettikleri gibi yönetebileceklerini, söz-yetki ve karar sahibi olabileceklerini ve tam anlamıyla işçi demokrasisinin uygulanabileceğini Ekim Devrimi ve sonrasındaki süreç tüm yalınlığıyla göstermiştir. Çok yönlü kuşatma sonucu Sovyet iktidarının yıkılmış olması, ne Ekim Devrimi'nin ne de yeni tipte işçi devletinin tarihsel önemini azaltabilir.

1- Rusya'da Sovyetler (1905-1921), Oscar Anweiler

2- Lenin, Seçme Yazılar, Devrim demokrasi sosyalizm, Yordam Yayıncılık, s.139

3- Partinin İnşası, Tony Cliff, s.353

4- Partinin İnşası, Tony Cliff, s.354

5- Bütün İktidar Sovyetlere, Tony Cliff, s.276

6- Bolşevik Devrimi, E. H. Carr, C.1, s.128

(Türkiye Komünist İşçi Partisi (TKİP) Merkez Yayın Organı EKİM'in Ocak 2018 tarihli 305. sayısından alınmıştır)

Kapitalist kriz, siyasal gericilik ve sınıf mücadeleleri

A. Engin Yılmaz

Tarihsel olan her şey gibi kapitalizmin de ömrü tükenmiştir. Dolayısıyla, barbarlık içinde çöküş olasılığı bir yana bırakılırsa, insanlığın geleceğinde kapitalizmin kesin olarak yeri olmayacaktır. Zamanında insanlık tarihinde büyük ilerlemenin ifadesi olan kapitalizm, şimdi insanlığın gelişmesi önünde aşılması gereken bir barbarlıktır ve devrimlerle aşılması kaçınılmazdır.

İnsanlık 21. yüzyılın ikinci on yılı içinde bulunuyor. Geride bıraktığımız yüzyılın sonlarına doğru, kapitalizmin sağlamlığı ve sonsuzluğu, dolayısıyla insanlık için alternatifsiz tek sistem olduğu sistemin sözcüleri tarafından ilan edilmişti. Yeni yüzyılın daha başlangıcında ise onun karanlık geleceği ve bir sistem olarak kaçınılmaz çöküşü tartışılıyor. Ve yüzyılın ortalarına gelindiğinde ya barbarlık içinde çökeceği, ya da yerini yeni bir toplumsal sisteme bırakmak üzere sahneden silineceği iddiaları bile ileri sürülebiliyor. Birkaç on yıl önce sonsuzluğu iddia edilen kapitalizme artık böylesine kısa ömürler biçilebiliyor. Sorun elbette bunun ne zaman gerçekleşeceğini ötesinde, kapitalizmin artık böyle tartışılıyor ve egemenleri tarafından bile "genel bir çöküş" tehlikesinden söz ediliyor olmasıdır. Bu "çöküş"ü önlemeye yönelik alternatifler ise yine sistemin sözcüleri tarafından "kapitalizmin reforme edilmesi", "adaletli gelir dağılımı", "refahın eşit paylaşımı" ve "insancıl kapitalizm" biçiminde sunuluyor.

Tüm bu tartışmalar, bugün kapitalist dünyada hızlanan çok yönlü olaylar, bunların yarattığı büyük toplumsal, siyasal, iktisadi, çevresel, insani yıkım ve felaketler, dolayısıyla kapitalist uygarlığın artık sürdürülemez olduğu üzerinden yapılmaktadır. Bunlar karamsarlık ifadesi fikirler değildir, sayısız olgusal veriyle desteklenmektedir. Bugün yaşananlar yalnızca gelecekte yaşanacak daha bü-

yük sarsıntıların habercisi niteliğindedir. Çok yönlü bunalım içinde debelenen, onulmaz çelişkilerle ve çözümü olanaksız sorunlarla yüz yüze olan bu vahşi sistem ne yazık ki kendisiyle birlikte insanlığı ve doğayı adım adım tükenişe sürüklemektedir.

Kapitalizmin, kendi doğasında yatan onulmaz çelişmelerinin ürünü olarak, 1929'la kıyaslanabilen yeni bir "büyük bunalım"la yüz yüze olduğu ve bunu aşmaya yönelik tedbirlerin işe yaramadığı ittifak halinde kabul edilmiş durumda. Servet-sefalet kutuplaşması derinleşiyor, sosyal-siyasal istikrarsızlık büyüyor, beraberinde emperyalistler arası çelişkiler ve hegemonya mücadelelerinin keskinleşmesiyle yeni bir emperyalist paylaşım savaşı da aslında başlamış bulunuyor. Tüm bunların yarattığı sayısız sorun hızla büyüyor.

BUNALIMIN AĞIR FATURASI VE SOSYAL YIKIM

Kapitalizmin iktisadi bunalımı ağır bir toplumsal fatura yaratmış durumda. Krizin yükünü işçi sınıfına ve emekçilere ödetmeyi amaçlayan neo-liberal saldırı politikaları on yıllardır tüm dünyada sistematik olarak uygulanıyor. Bunun sonucunda, iktisadi ve sosyal haklar birer birer tırpanlandı, ücretler düşürüldü, çalışma ve yaşam koşulları ağırlaştırıldı. Emperyalist savaşların faturasının emekçilere ödetilmesiyle sosyal yıkım boyutlandı. Yüz milyonlarca insan işsizliğin,

yoksulluğun, sefaletin, açlığın, vahşi bir sömürünün, konutsuzluğun, sosyal ve kültürel yıkımın, büyük bir cehalet ve toplumsal çürümenin kucağına itildi.

İktisadi ve mali bunalım ağır bir sosyal ve siyasal bunalımı da beraberinde getirdi. Servet-sefalet uçurumu alabildiğine derinleşti. Toplumsal eşitsizlik ürkütücü boyutlara ulaştı. Dünya Ekonomik Forumu (WEF) toplantısından kısa bir süre önce İngiliz yardım kuruluşu Oxfam tarafından hazırlanan bir rapor, kapitalizmin akıl dışılığını gösteren kimi çarpıcı veriler içeriyor. Rapora göre, dünyanın en varlıklı %1'lik bölümü geçtiğimiz yıl yaratılan toplam zenginliğin %82'sine sahip olmuş durumda. Bu bir yıllık süreçte iki günde bir yeni bir dolar milyarderi çıkaran kapitalizm, 2043 milyarder sayısı ile önceki yılların rekorunu da kırmış bulunuyor. Öte yandan yoksullar daha da yoksullaşmakla kalmamış, sayıları da büyük bir artış göstermiştir. Büyük bir zenginliğin biriktiği bugünün dünyasında, hemen tüm zenginlikler bir avuç milyarderin elinde toplanırken, dünya nüfusunun yarısını oluşturan 3.7 milyar insana bu zenginlikten hiçbir payın düşmediği açıklanıyor.

Özetle, emperyalist kapitalizmin saldırısı, işçi sınıfı, emekçi kitleler ve ezilen mazlum halklar için büyük toplumsal felaketler yaratmakta, onların ezilmişliğini, aşağılanmışlığını, sosyal yaşamın dışına itilmişliğini hızlandırmakta, onları adeta karanlığa mahkum etmektedir. Artık kapitalizm bir ölüm makinası gibi çalışmak-

tadır. İnsanları işsiz, yoksul ve aç bırakarak, temel tıbbi hizmetlerden yoksun bırakarak öldürmekte; savaşlarla, ulusal ve etnik çatışmalarla, ırkçılık ve faşizmle öldürmekte; doğayı tahrip edip ekolojik yıkımı hızlandırarak vb. öldürmektedir.

DÜNYA ÖLÇÜSÜNDE AĞIRLAŞAN SİYASAL GERİCİLİK

Kapitalist krizin yükünü emekçilere ödetme politikaları olarak on yıllardır uygulanan, 2008 kriziyle birlikte çığırından çıkan neo-liberal saldırıların öteki yüzünde ise siyasal gericiliğin tırmandırılması vardır. Ardı arkası gelmeyen iktisadi ve sosyal saldırıların emekçi kitlelerde yaratacağı sosyal huzursuzluğu ve mücadele isteğini dizginleme ve mücadele dinamiklerini denetim altına alma ihtiyacı, burjuvaziye siyasal gericiliği kurumsallaştırma ve şiddet aygıtlarını tahkim etmeye yöneltiyor. Saldırıları karşısında emekçi kitlelerden gelecek direnci kırmak için baskıyı yoğunlaştırmak zorunluluğuyla yüz yüze kalıyor. "Teröre karşı mücadele", "toplumun güvenliği" adı altında temel demokratik hak ve özgürlükler gasp ediliyor.

Gelinen aşamada burjuva gericiliği, emperyalist metropoller de içinde olmak üzere dünya ölçüsünde dizginlerinden boşalmış durumdadır. Bu durum, temel demokratik hak ve özgürlüklerin sistematik biçimde budanması, polis devleti uygulamalarının sistemleşip olağanlaşması ve kimi ülkelerde terör rejimlerine geçiş biçiminde kendini göstermektedir. Tırmanan yabancı düşmanlığı, ırkçılık ve bir tehdit haline gelmiş bulunan sivil faşist hareket de siyasal gericiliğin araçları olarak etkin şekilde kullanılmaktadır. Bütün bunlar, sınıf mücadelesini dizginlemeye, işçi sınıfı ve emekçi kitle hareketlerinin gelişmesinin önünü kesmeye yönelik siyasal saldırılardır.

Demokratik hak ve özgürlüklerin gaspını hedefleyen bu saldırılar, çıkarılan anti-terör yasaları, kapitalist metropollerde bile olağanüstü hal ilanları ve yeni düzenlemelerle pekiştiriliyor. Özetle, emperyalist burjuvazi neo-liberal saldırı dalgasıyla bir yandan krizin yükünü işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin sırtına yıkıp, onların temel iktisadi ve sosyal kazanımlarını yok etmeyi hedeflerken, öte yandan da tarihsel olarak kazanılmış temel demokratik hak ve özgürlüklere saldırarak siyasal gericiliği her alanda yoğunlaştırmaya çalışıyor. Gelinen yerde bu alan-

da önemli adımlar da atmış bulunuyor. Bu adımlar, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin daha da gelişip güçlenmesi kaçınılmaz olan mücadelelerine karşı emperyalist burjuvazinin siyasal hazırlığı anlamına geliyor. Bu da, burjuva demokrasinin sahteliğinin ve ikiyüzlülüğünün daha geniş kitleler tarafından görülmesini kolaylaştıran bir rol oynuyor.

GELİŞİP GÜÇLENEN SINIF VE KİTLE HAREKETLERİ

Sınıf ve kitle hareketlerinin dünya ölçüsünde gelişip güç kazanması bugünün olgusal gerçeklerinden biridir. Ekonomik krizin ve neo-liberal saldırıların yol açtığı sosyal yıkım, siyasal gericilik, emperyalist saldırganlık ve savaşlar, yaşamı cehenneme çevrilen işçi sınıfını, emekçiler ve ezilen halkları mücadelelere yöneltmiş bulunuyor. Kapitalizmin sonu gelmeyen saldırılarına karşı emekçi yığınlar artık neredeyse gündelik olarak mücadele ve direnişler içerisindedir. Ekonomik bunalımlar sosyal bunalımları getirmiş, sosyal kutuplaşmaları devasa düzeyde büyütüp, sınıf çelişkilerini keskinleştirmiş, dolayısıyla yaygın sınıf ve kitle mücadelelerinin önünün açmış bulunuyor. Bunlar, on yıllarca süren durgunluğun ardından henüz ilk silkinişler ve yeni başlangıçlar olarak kabul edilebilir. Asıl önemli olan, bunların habercisi olduğu sert sınıf mücadeleleridir.

Dünyanın dört bir tarafında yaşanan bu mücadelelerin, kapitalizmin kendisini değil ama yarattığı sonuçları hedeflediği, hak ve kazanımlarını korumaya dönük olduğu, yeterli örgütlülük ve devrimci önderlikten yoksun olduğu sır değildir. Fakat oluşan nesnel zemin ve bunun üzerinde boy veren zengin sosyal mücadeleler tablosu, tüm bu zaaf ve zayıflıkların aşılmasını da kolaylaştıracaktır.

Bugünün dünyası artık kapitalist krizlerle, sosyal yıkım saldırılarıyla, siyasal gericiliğin yoğunlaşmasıyla, polis devleti uygulamaları ve terör rejimlerine geçişle, militarizm, saldırganlık ve savaşlarla, on milyonlarca insanı yerini terk etmek zorunda bırakan insanlık dramlarıyla, ırkçılık ve faşizmle, doğal kaynakların tükenmesiyle, ekolojik yıkımın hızlanmasıyla, insanların açlıktan ve hastalıklardan ölümüyle, yüz milyonların yoksullaşmasıyla ve elbette ki işçi mücadeleleri, kitle hareketleri ve yer yer halk isyanları ile karakterize olmaktadır. Tüm bunlar kapitalizmin tarihsel sınırlarına dayandığını göstermektedir. Tarihsel olan her şey gibi kapitalizmin de ömrü tükenmiştir.

Dolayısıyla, barbarlık içinde çöküş olasılığı bir yana bırakılırsa, insanlığın geleceğinde kapitalizmin kesin olarak yeri olmayacaktır. Zamanında insanlık tarihinde büyük ilerlemenin ifadesi olan kapitalizm, şimdi insanlığın gelişmesi önünde aşılması gereken bir barbarlıktır ve devrimlerle aşılması kaçınılmazdır.

Avrupa'da Efrîn eylemleri sürüyor

Türk sermaye devletinin Efrîn'e yönelik başlattığı saldırganlığa karşı Avrupa'da başlatılan protestolar geride bıraktığımız hafta boyunca da devam etti.

Almanya'nın **Bielefeld** kentinde hafta boyunca her akşam 17.00-19.00 saatleri arasında Jahnplatz'da gerçekleştirilen eylemlerde Kürtçe, Almanca ve Türkçe sloganlarla saldırganlık teşhir edildi. "Faşizme karşı omuz omuza!", "Bijî berxwedana Efrîne!", "Bijî berxwedana YPG!" sloganlarının yanı sıra "Alman panzerleri Kürdistan'dan defol!" sloganıyla Alman devletinin bu kirli savaşta suç ortaklığına da tepki gösterildi.

Dortmund'da ise 3 Şubat'ta yapılmak istenen yürüyüş yasak nedeniyle gerçekleştirilemezken saat 14.00'te merkezi tren istasyonunun önünde eylem gerçekleştirildi. Eyleme çoğunluğunu Kürt emekçilerin oluşturduğu 1500 kişi katıldı. Kürt kurumu Nav-Dem'in yanı sıra, BİR-KAR, Avrupa DGB, Partizan, ATİK gibi kurumlar da kendi pankart, bayrak ve flamaları ile eylemde yer aldı. Nav-Dem adına yapılan konuşmayla saldırganlık lanetlendi.

Frankfurt'ta da 3 Şubat'ta merkezi istasyonda toplanan kitle sloganlarla yürüyüşe geçti. BİR-KAR, ATİK ve ADHK gibi kurumların da destek verdiği yürüyüş

binlerce kişi katıldı. Eyleme hatırı sayılır Rojavalı genç kitlenin katılımı dikkat çekti. "Yaşasın enternasyonal dayanışma!", "Katil Erdoğan!", "Türk ordusu Kürdistan'dan defol!", "Almanya finanse ediyor, Türkiye bombalıyor!" sloganlarının haykırıldığı yürüyüş Römer Meydanı'nda yapılan kısa mitingle sona erdi.

Fransa'nın başkenti **Paris**'te de saldırganlık her gün banliyölerde 14.00-18.00 saatleri arasında yapılan çadır eylemleriyle protesto edilirken 3 Şubat'ta ise Fransa Demokratik Kürt Konseyi'nin (CDK-F) çağrısı ile Gare de L'Est'den Republique Meydanı'na yürüyüş gerçekleştirildi.

Sloganlarla başlayan yürüyüş boyunca katliamı lanetleyen, Efrîn direnişini selamlayan dövizler taşındı. Republique Meydanı'na varılmasının ardından düzenleyici ve katılımcı kurumlar adına yapılan konuşmalarda Türk sermaye devletinin barbar saldırganlık politikalarının yanı sıra sömürgeci Fransa sermaye devletinin kirli çıkarları ve işbirliğine değinilerek işgalin ve saldırının durdurulması talep edildi.

İsviçre'nin **Basel** kentinde 3 Şubat'ta binlerce kişinin katılımıyla gerçekleştirilen yürüyüş başlamadan birkaç saat önce Basel polisi onlarca araba ve mas-

keli özel timlerle İsviçre Devrimci İnşa Örgütü'nün lokaline operasyon düzenleyerek içeride bulunan üç devrimciyi tutukladı. Hazırlanan ortak pankart ve diğer materyallere de el konuldu.

Bir buçuk ay önce İsviçre Devrimci İnşa Örgütü'nün çağrısıyla ve Türkiyeli kurumların yanı sıra yurtseverlerin de katılımıyla Türkiye'de dikta rejimine ve hapisanelerde tek tip elbise dayatmalarına karşı ortak bir komite kurulmuştu. Komite, yaygın olarak ortak bildiri ve afiş kullanmış, yürütülecek ön çalışmanın ardından yürüyüş yapma kararı alınmıştı. Bir ay öncesinde 3 Şubat Cumartesi günü için alınan yürüyüş kararı, Türk sermaye rejiminin Efrîn'i işgal girişimi protestosuyla ortaklaştırıldı.

Saat 13.00'te Claramatte'de toplanılan ve bir saat boyunca konuşma, slogan ve müzik yapılan alanda, saat 14.00'te yürüyüşe geçildi. Önde Almanca olarak "Efrîn'den Cizre'ye, Cizre'den buraya mücadeleyi birleştir" pankartının yanı sıra YPG ve başka bazı pankartlar taşındı.

Yürüyüşte Efrîn'e yönelik saldırganlığın yanı sıra İsviçreli devrimcilere yönelik polis terörü de teşhir edildi. Yürüyüş bitimine yaklaşıırken polis İsviçreli bir devrimciyi kortejden gözaltına aldı.

Efrîn'de Kürt halkını hedef alan saldırganlık

Kürt halkını hedef almadığını iddia eden Türk sermaye devletinin Efrîn'deki saldırılarında yüzlerce sivil katledilirken, yaralı sayısının 7 Şubat itibarıyla 386'ya çıktığı açıklandı.

Saldırılarda okulların yanı sıra Kürt halkının yaşam alanları büyük bir yıkıma uğradı.

Efrîn Kantonu Sağlık Meclisi Eşbaşkanı Ancela Raco, ANHA'ya yaptığı açıklamada, bölgedeki saldırılarda yaralanan sivillerin sayısının 386'ya çıktığını duyurdu.

İşgal hareketinde, Raco ve Cindires bölgesini hedef alan saldırıların öne çıktığı ifade edilirken, bölgede çok sayıda

sivilin yaşamını yitirdiği, onlarca evin yıkıldığı, okulların hedef alındığı belirtildi.

Öte yandan SANA, TSK tarafından gerçekleştirilen top atışlarında, Midanki köyünde bir okulun yoğun saldırıya uğradığını bildirdi.

Efrîn'e içme suyu tedarik eden bir su deposunun da vurulduğu kaydedildi.

Emperyalist savaş ve saldırganlığa karşı birleşik devrimci direniş!

2011'de Suriye'ye karşı yıkıcı bir savaş başlatan şebekenin başında ABD vardı. Batılı emperyalistler destekçi; Suudi Arabistan, Türkiye, Katar gibi Amerikancı rejimler ise icraatçıydı. Dünyanın dört bir yanından devşirilen tetikçileri Suriye'ye taşıyan savaş şebekesi, "iç dayanak"larını dinci-mezhepçi Müslüman Kardeşler ve uzantılarında buldu. Amaç; Suriye'yi ABD kuklası, İsrail işbirlikçisi İslami gericiliğin eline teslim etmekte.

Vahşette sınır tanımayan cihatçılar sahaya sürüldü, Körfez şeyhleri yüz milyarlarca dolar harcadı, AKP iktidarı araçlarını/imkanlarını bu komşu ülkenin yakılıp yıkılması için seferber etti. Nitekim Suriye'nin yarısını yakıp yıktılar, yüz binlerin öldürülmesine neden oldular, milyonları yerinden yurdundan ettiler ancak emellerine ulaşamadılar.

Bu başarısızlık, savaş şebekesinin parçalanmasına neden oldu. Katar-AKP ikilisi ile Suudi Arabistan'ın arası açıldı. Taraflar, birbirini cihatçı terörü desteklemekle suçluyorlar. Kuşkusuz ki, tümünün sağlam kanıtları var. Zira insanlığa karşı bu suçu birlikte işlediler. Bu uğursuz savaş Suriyeli emekçilerin ekonomik/sosyal, demokratik/siyasal talepler için yükselttiği mücadeleyi de geri plana itti.

***

Suriye'yi yıkma savaşında suç ortaklığı yapan ABD ile Ankara'daki işbirlikçileri Rojava konusunda ayrıştılar. ABD Suriye'den bir parça koparabilmek adına PYD'yi desteklerken, Kürt halkının kazanımlarına tahammül edemeyen AKP iktidarı ise Efrîn'i hedef alan yeni bir savaş cephesi açtı. Buna rağmen PYD'nin hamisi havalarındaki ABD emperyalizmi, "Efrîn, IŞİD'le savaş alanımızın dışındadır" diyerek Ankara'daki işbirlikçilerine saldırı icazeti verdi.

Kuşkusuz ki, Erdoğan AKP'si Washington'daki efendileriyle uzlaşmak için her yola başvuruyor. ABD, Kürt halkının taleplerini desteklemek için değil, fakat Suriye'ye müdahale konusunda dayanabileceği başka bir güç olmadığı için PYD'yi destekliyor (tüm cihatçı çeteleri denedikten sonra sıra PYD'ye gelmişti). Bu desteğin ömrü de, kapsamı da Suriye'deki gelişmelerin seyrine bağlıdır. Efrîn'de PYD'yi ortada bırakan ABD, Türkiye'yi PYD ile değiştirmek istemediğini, ancak verili koşullarda her iki tarafla işbirliği yapmayı uygun gördüğü mesajını veriyor. Nitekim PYD'ye sağlanan lojistik destek halen incirlik Üssü'nden kalkan uçaklarla taşınıyor. Yani iç politika malzemesi kapsamında yapılan vaazlarda atıp-tutan

Emperyalistlerle işbirlikçileri tarafından kıskırtılan yıkıcı savaşların faturasını yazık ki halklar ödüyor. Emperyalistlerle bölgedeki iç dayanakları olan gerici rejimler yıkılana kadar, halkların bu belalardan kurtulmaları mümkün değil.

AKP şefleri, Washington'daki efendilerine hizmette kusur etmiyor. Öte yandan arayı düzeltmek amacıyla Washington'a heyetler yolluyor, bu uğurda milyonlarca doları lobi faaliyetleri için harcıyor.

***

İdlib'i cihatçı çetelerden temizlemek isteyen Rusya, bunun için Türkiye ile ilişkileri bozmamaya çalışıyor. Sınırlı olsa da Efrîn saldırısına izin veren Rusya, bu hamle ile PYD'ye, ABD'ye angaje olmanın olası risklerini hatırlatmış da oluyor. Buna rağmen Rusya ile PYD arasında hem siyasi hem askeri ilişkiler devam ediyor. Rojava'nın ABD işgali altında kalmaması, PYD'nin Rusya aracılığıyla Esad yönetimiyle anlaşmasına bağlı görünüyor.

Suriye'deki savaşı bitirmek için çaba harcayan, bu konuda belli bir başarı da sağlayan Rusya'nın yeni bir cephenin açılmasından hoşnut olduğu söylenebilir. Nitekim cihatçı çetelerin bir Rus uçağını düşürmesinden sonra Suriye hava sahasının kapatıldığı bildirildi. Türk sermaye devleti ise Efrîn'e yönelik savaş uçaklarının pervasızca kullanılmasına rağmen işgal saldırısında kayda değer bir ilerleme sağlayamadı. Hava sahasının kapalı tutulması durumunda ise, saldırının fiyaskoyla sonuçlanma ihtimali yüksek olacak.

Suriye ile Rusya'nın starejik müttefiki olan İran'ın Efrîn saldırısının bitirilmesi yönünde çağrı yapması, Türk devletinin yayımlı emellerinden duyulan rahatsızlığı dışa vuruyor. Bu açıklamanın

Rusya'dan habersiz yapılması mümkün olmadığına göre, saldırı için yakılan yeşil ışığın yakında sarıya ya da kırmızıya dönmesi ihtimal dahilindedir.

Beşar Esad yönetiminin ne Erdoğan'a ne AKP'sine güvenmediği aşikar. Perde arkasında birtakım pazarlıklar yapılmış olsa bile, cihatçı çetelerle kol kola giren Türk ordusunun Suriye topraklarını işgal etmesinden ciddi bir rahatsızlık duyuyor. "3.5 milyon Suriyeliyi evlerine göndereceğiz" diye vaazlar veren AKP şefleri, işgalci emellerini saklamıyorlar. Dinci gericiliğin gözünü bürüyen yeni Osmanlıcı hırs ise, sadece Suriye'yi değil tüm Arap dünyasını rahatsız ediyor. Astana ve Soçi görüşmelerine katılsa bile, AKP iktidarına hiçbir taraf güvenmiyor. Zira 'yeni Osmanlıcı' zihniyet, koşullar elverdiği anda yayımlı yüzünü pervasızca sergiliyor.

***

Türkiye'nin saldırısı, batılı emperyalistlerin Suriye'yi hedef alan küstahça çıkışlar yapmasının bahanesi de oldu. Güya Rojava konusunda endişeli olan emperyalistler, Suriye'nin kimyasal silahlar geliştirdiği safsatasını ortaya atarak, Esad yönetimiyle gerilimi tırmandırmaya başladı. Bu girişim, batılı emperyalistlerin Suriye'deki yıkıcı savaşın sürmesi için ellerinden geleni yapmaya devam ettiklerini gözler önüne seriyor.

***

Suriye savaşının bitirilmesi önünde halen iki ciddi engel var: Biri ABD'nin PYD kontrolündeki bölgeleri egemenliği altına alma planı, diğeri Türk devletinin

izlediği işgalci/yayımlı politikadır.

Hiçbir zaman Suriye'de etkin olmayan ABD, 'Fırat'ın doğusunu Suriye'den koparıp sorunlar yumağı haline getirmeye çalışıyor. AKP iktidarı ise hem Suriye topraklarını işgal ederek hem İdlib'deki cihatçı çetelere kol/kanat gererek savaşı bitirme çabalarını baltalıyor. Seçim hezimetini engellemek için kirli bir savaşa muhtaç olan Erdoğan AKP'si, bundan dolayı Efrîn saldırısını kısa sürede bitirmekten yana değil. Savaşı uzatabilmek için İdlib'deki 'cihatçı çeteler kozu' dahil elindeki tüm imkanları kullanacaktır.

***

Rusya-İran ikilisinin desteği ile ülkenin bütünlüğünü korumaya, yıkılan kentleri yeniden inşa etmeye çalışan Suriye yönetimi ise, zaman alsa bile hedefine ulaşma konusunda kararlı görünüyor. Suriye'nin çabası Rusya-İran ikilisi tarafından destekleniyor. Kuşkusuz ki bu destek her iki devletin bölgesel çıkarlarına dayanıyor; her iki devletin de kendine göre hesapları var.

***

Emperyalistlerle işbirlikçileri tarafından kıskırtılan yıkıcı savaşların faturasını yazık ki halklar ödüyor. Emperyalistlerle bölgedeki iç dayanakları olan gerici rejimler yıkılana kadar, halkların bu belalardan kurtulmaları mümkün değil. Bu koşullarda etnik, dinsel, mezhepsel ayrımları bir kenara atıp emperyalizme, siyonizme, gericiliğe karşı halkların birleşik direnişini örgütlemek dışında bir çıkış yoktur.

Almanya'da metal TİS'lerinde anlaşma

Almanya'da metal işçilerinin toplu iş sözleşme görüşmeleri, 5 Şubat Pazartesi başlatılan ve toplam 16 saat süren bir pazarlığın ardından anlaşma ile sonuçlandı. 2 Şubat 2018 tarihinde başlatılan uyarı grevleri dalgası 2 saatlik olarak başlamış, geçtiğimiz günlerde 24 saate çıkarılmıştı. Grev hareketinin giderek yeni alanlara yayılması, diğer sektörlerdeki işçilerin destek ve dayanışmasının da devreye girmesi, gitgide kitleselleşmesi ve en önemlisi de işçilerin taleplerini elde etmek konusundaki kararlılığı, hem metal patronlarını hem de sendika bürokratlarını hayli ürküttü.

Metal ve elektronik patronları "Sendika gereksiz ve maliyetli grevler yapıyor. Günde milyonlarca avro zarar söz konusu. Bundan vazgeçilmesi lazım" diyerek, sendika bürokratlarına daha fazla bütümeden grevlere son verilmesi çağrısı yaptı. IG Metall Başkanı Jörg Hofmann bu çağrıya "Amacımız grevleri bütümeden sonuç almaktır" diyerek karşılık verdi.

5 turluk görüşmenin ardından nihayet anlaşma sağlanmış bulunuyor. Bilindiği gibi metal işçileri maaşlarına yüzde 6 oranlı bir zam ve çalışma sürelerinin 2 yıl için 28 saat olarak sınırlandırılmasını talep ediyorlardı. Yapılan anlaşma ile maaşlara yüzde 4,3 oranlı bir zam öngörüldükçe çalışma süreleri de 28 saat olacak.

ZAM ORANI DEVEDE KULAK!

Sendika bürokratları anlaşmayı, her zaman yaptıkları gibi, günün koşullarında yapılmış başarılı bir anlaşma olarak

niteledi. Nedir ki, gerçek böyle değil; metal ve elektronik sektörünün özellikle son iki yıl içinde yaptığı devasa kârlar düşünüldüğünde, bu zam devrede kulak kalmaktadır. Söz konusu zam; işçilerin ev kiralari, beslenme ve diğer masraflarını karşılamaktan hayli uzaktır. Tarafsız gözlemciler bile gerçek zam oranının yüzde 10-15 olması gerektiğini belirtiyor ve bunun patronları "sarsmayacağını" savunuyorlar.

PATRONLAR İSTERSE 28 SAATİ 40'A DA ÇIKARABİLECEK!

Yapılan anlaşma esas olarak metal patronlarının lehine değişiklikleri içeriyor. Bu açıdan, 28 saat olarak belirlenen haftalık çalışma süresi, muğlak bir durumu ifade etmektedir. Zira, metal patronlarına, "ihtiyaç var" diyerek bu süreyi

40 saate çıkarabilme hakkı tanınmıştır. Metal ve elektronik patronlarının bu durumda ne yapacağını kestirmek zor değil.

İŞÇİLERİN NASIL TEPKİ VERECEĞİ MERAK KONUSU

Taraflar arasında sağlanan uzlaşma bu hafta içinde bölge toplu sözleşme komisyonlarında ele alınacak. IG Metall genel merkezi, komisyonlara anlaşmayı olduğu gibi kabul etme çağrısında bulundu. Metal işçilerinin bu anlaşmayı tepki ile karşılayacakları kesin, ancak nasıl bir tepki verecekleri merak konusu olarak duruyor.

Toplu sözleşme sonuçları kısaca şöyle:

- Ocak-Mart 2018 için bir sefere mahsus olmak üzere toplamda 100 avro ödenecek.

- Nisan 2018'den itibaren ücretlere yüzde 4,3 zam yapılacak.

- Temmuz 2019'da maaşın yüzde 27'si oranında ek 400 avro ödeme yapılacak. İsteyen işçiler bu yüzde 27'yi bir sene sonrasında zamana çevirebilecek. Bu 6 iş gününe karşılık geliyor. Bunun üstüne 2 gün de patron koyuyor. Böylece toplamda 8 gün ek izne dönüştürülebilir.

- Dileyen çalışanlar en az 6 en fazla 2 sene olmak şartıyla haftalık çalışma saatini, ücretten feragat ederek, 28 saate düşürebilecek. Bunu yapabilmek için ailede bakıma muhtaç bireylerin olması veya işçinin vardiyalı çalışıyor olması gerekiyor.

- Birçok işletmeye şu anda en fazla 40 saat olan haftalık çalışma süresini arttırma hakkı tanındı.

Fransa'da öğrenciler ve eğitim emekçileri reformlara karşı sokaklarda

Lise ve üniversite öğrencileri ile öğretmenler, üniversiteye giriş için uygulanmak istenen yeni bakalorya projesinin kaldırılmasını talep etmek için sokaklara çıktılar.

İlk eylemlerini 1 Şubat günü gerçekleştiren öğrenciler ve eğitim emekçileri, 6 Şubat günü Fransa genelinde yeniden grev boykot ve eylemler düzenlediler.

Aralık ayında Ulusal Meclis tarafından kabul edilen yasa tasarısıyla eğitime ayrılan düşük kaynaklara ve üniversitelerde seçmelere yönelik uygulanmak istenen reformlara karşı sokaklara çıkan öğrenciler ve eğitim emekçileri, örgütlü oldukları SNES-FSU, FSU, FNEC FP-FO, FERC CGT, SUD Education, SGL, Solidaires étudiant-e-s, UNEF, UNL, UNL-SD, ASES ve SLU sendikalarının çağrısı ile 6 Şubat günü, başta başkent Paris olmak üzere, birçok yerdeki lise ve üniversite-

de grev ve blokaj eylemleri gerçekleştirildi. Ayrıca birçok kentte sokaklara çıkılarak yürüyüşler düzenlendi.

Paris'te saat 14.00'te Sorbonne üniversitesi yakınlarında bir araya gelen binlerce öğrenci ve eğitim emekçisi, buradan Eğitim Bakanlığı'na yürüdü. Yasanın geri çekilmesini talep eden pankart ve dövizler taşınan eylemde "Türk devlet faşizmine karşı öğrenci dayanışması! Efrin yalnız değildir! Diren Efrin!" şiarlı pankart ve YPJ-YPG flamaları da dikkat çekti.

Lyon, Strasbourg, Toulouse, Lille, Nice, Orléans, Clermont-Ferand, Li-

moges gibi birçok kentte de eylemler düzenlendi

Gazetemiz Kızıl Bayrak'a reformlar hakkında bilgi veren bir eğitim emekçisi şunları söyledi:

"Liselerde reformun tasarrufu amaçladığı iddia ediliyor, bu da eğitimde kalitenin düşüşü anlamına geliyor, mesela eski bölümlerin yerine öğrenci kendisi seçim yapıp bazı dersleri kendisi seçecek. Oysa birçok öğrenci ve aile bunu yapabilme kapasitesinde değil. Eski sistemde bir netlik vardı. Ve sonuçta uzmanlaşma vardı. Bu birinci sorun. İkinci sorun sınav değişiyor. Eskiden göstermelik

olsa da bir eşitlik vardı. Herkes aynı sınavı geçiyordu.

Böylece hocalar isterlerse öğrencileri çok iyi hazırlayıp büyük başarı alıyorlardı emekçi ve yabancı semtlerde. Hatta bu vesileyle bu okulların itibarı yükseliyordu. Yeni sistemde sınavın payı çok azalacak ve yerine sene boyunca testlerden aldığı notların ortalaması geçerli olacak. Bu da şu sonucu getirecek, emekçilerin yoğun olarak yaşadığı banliyö liselerine kimse güvenmeyecek. Çünkü seviyesi düşük eğitim vereceğiniz için diplomanızın değeri düşük gibi suçlamalar gelecek."

Eylemlerin lokal inisiyatiflerle yapıldığını belirten eğitim emekçisi, "SNES'in çok büyük etkisi yok, en büyük sendika ama reformist sol çevreler dışında bir etkisi yok. Eylemler, işgaller ve grevler genellikle lokal inisiyatif" diye konuştu.

Ekim Devrimi'nin 100. yılında Kollontay'ı okurken... / IV

Komünizm ve aile

Z. Kaya

Kollontay, Ekim Devrimi'nin hemen ardından yayınlanan *Komünizm ve Aile* adlı broşüründe işçi-emekçi kadınlara seslenir. Popüler bir dille, yalın bir biçimde yazılan bu broşürde sıradan emekçilere komünizm propagandası yapar. Kapitalist sistemde ailenin çözülmesi olgusunun izini sürer ve bu olguyu devrimle birlikte topyekûn değişen ekonomik sistemin etkisi ile ailenin nasıl ortadan kalkacağına ve "aile" kavramı altında gizlenen iki cinsin karşılıklı ilişkisine ve çocuk bakımına vardırı.

DÜNDEN BUGÜNE DEĞİŞEN "AİLE"

Broşüre "Komünist devlette aile korunacak mı? Aynen bugünkü gibi mi olacak?" soruları ile başlayan Kollontay, bu soruları "Kendimizden gerçeği saklamak için hiçbir neden yok: Eski günlerin normal ailesi, erkeğin her şey, kadınsa hiçbir şey olduğu, kendi iradesi, kendine zamanı olmadığı için gündün güne değişmekte, neredeyse geçmişe ait bir şey haline gelmekte" diye cevaplar. Değişmeden ve bozulmadan kalabilen ne bir gelenek ne bir politik örgüt ne de ahlak kurallarının var olabildiğini ifade ederek, ailenin de bu değişime tabi olduğunu tarihsel örneklerle açıklar. "Gününü doldurmuş geçmişin izlerinin yavaş yavaş aşıldığı ve kadınla erkek arasında yeni ilişkilerin yeşermekte olduğu gerçeği karşısında dehşete kapılmak için hiçbir sebep" olmadığını belirten Kollontay, işçi kadınlara kendilerine sadece şunu sormalarını salık verir: "Aile düzenimizde zamanı dolan nedir ve işçi kadın ve işçi erkeğin ve köylü kadın ve erkeğin karşılıklı ilişkilerin de her birinin hakları ve görevleri nelerdir ki, yeni işçilerin Rusya'sı olan bizim Sovyet Rusya'mızdaki hayat koşulları ile en iyi uyumu gösterebilirler?"

BURJUVA DÜZENİN ÇÖZÜLEN "AİLE" Sİ VE KADIN

Burjuva düzende "aile" biçimini tarifleyen Kollontay, erkeğin aileye, ailenin ve özellikle kadının da çocuklara bakmasıyla oluşan tabloyu betimler. Ve aile geleneklerinin köklü bir biçimde değişimine en büyük katkının, ücretli emeğin kadınlar arasında evrensel olarak yayılması olduğunu belirtir. Artık bir işçi olan kadının belli başlı üç görevi olduğunu anlatır. "Kocasını gibi bir sanayi veya ticari işletmede zorunlu çalışma saatlerini doldurmak, sonra yapabildiğince kendini ev işlerine adanmak ve aynı zamanda çocuk-

larına bakmak." Kollontay, kapitalizmin, kadının omuzlarına onu ezen bir yük oturttuğunu ve kadını ana ve ev kadını olarak kederini azaltmadan ücretli işçi yaptığını söyler.

Kadının ücretli emeğinin giderek yaygınlık kazanması ile çözülmenin daha da ileri gittiğini kaydederek "Karı ve kocanın fabrikanın farklı bölümlerinde çalıştıkları, kadının çocuklarına doğru dürüst bir öğün yemek bile hazırlayamadığı bir aile hayatı! Anne ve babanın 24 saatin çoğunu ağır emek harcıyarak geçirdikleri, çocuklarıyla birkaç dakika bile geçiremedikleri bir aile hayatı!" diyerek işçi ve emekçilere bizzat kendi gerçekliklerini hatırlatır.

Ayrıca ulusun çıkarları ile kocanın çıkarlarının çatıştığını belirterek kapitalizm öncesinde aile içinde kadın ne kadar "hamarat"sa, o kadının daha çok çeşitli ürün (kumaş, deri, yün) yarattığını ve bu ürünlerin fazlasının en yakın pazarda satıldığını ve böylece ülkenin ekonomik zenginliğine katkı sunduğunu aktarır. Fakat kapitalizmin bu yaşam biçimini değiştirdiğini ve artık aile içinde üretilen her şeyin büyük miktarlarda atölyelerde ve fabrikalarda imal edildiğini belirterek "Bağımsız aile tüketiyor, fakat artık üretmiyor" tespitinde bulunur. Şimdi evi idare edenin, kadının, fabrikasının dışındaki mesai saatlerinde emek verdiği başlıca iş sayısının dört olduğunu belirterek bunları sıralar: "Temizlik işleri (yerleri temizlemek, toz almak, ısıtmak vs.), pişirme (öğünlerin hazırlanması), yıkama ve ailenin giyeceklerinin ve çamaşırlarının bakımı (tamir yapma)."

Ve kapitalist sistem içinde kadının sıralanan bu ev işleriyle artık ulusal ekonomi açısından devlet için yararlı olma niteliğinin de kalmadığını, çünkü bu emeğin

yeni değerler yaratmadığının altını çizer.

KOMÜNİST TOPLUMDA KADINLAR

Bundan sonra ise Kollontay, burjuva "ailenin" ev ve çocuk bakımı sorununu nasıl çözdükleri ile komünist bir toplumda bu sorunların nasıl çözüleceğini karşılaştırır. Bunu yaparken ise ajitasyon dilini ustalıklı kullanarak, işçi kadınlara devrimin sunduğu ve sunacağı olanakları anlatır. Kollontay'dan dinleyelim:

"Komünist bir toplumda çalışan kadın, ne yazık ki az olan dinlenme saatlerini yemek pişirmekle geçirmek zorunda kalmayacak, çünkü komünist toplumda herkesin gelip yemeğini yiyebileceği kamu lokantaları ve merkezi mutfakları olacak... Fakat kapitalist düzende yalnızca cüzdani işkinlerin yemeklerini lokantada yemeğe güçleri yeterken, komünist şehirde isteyen herkes gelip merkezi mutfak ve lokantalarda yiyebilecek. Aynı şey yıkama ve diğer işler için de geçerli olacak: çalışan kadın artık pislik deryasının içine gömülmek veya çoraplarını veya çamaşırlarını tamir ederken gözlerini mahvetmek zorunda kalmayacak; sadece her hafta bunları merkezi çamaşırhanelere taşıyacak ve her hafta bunları yıkanmış ve ütülenmiş olarak geri alacak. Çalışan kadının bir yükü daha hafifleyecek. Ayrıca özel giysi tamir atölyeleri çalışan kadınlara akşamlarını, şimdiki gibi tüketici bir bedeni çalışma yerine, eğitici yayınlara, sağlık faaliyetlerine ayırmaları olanağı verecek. Bu yüzden hâlâ kadına yük olan dört görev de yakında, muzaffer komünist rejim altında yok olacak."

BURJUVA DÜZENDE ÇOCUKLARIN BAKIMI

Çocuk bakımı üzerinde de duran Kol-

lontay, işçi çocukların yetiştirilmesinin aileye, özellikle de kadına bırakıldığını ifade ederek "Ama yapabiliyor muydu gerçekten? Aslında proletaryanın çocuklarını yetiştiren sokaktır" der. "Kapitalist rejimde çocuklar, çoğunlukla ve hatta her zaman, proleter ailesi için ağır ve taşınmaz bir yüküdür" ifadesiyle bir kez daha proletaryanın koşullarını özetler. Komünist toplumda ise "Çok küçük bebekler için evler, gündüz kreşleri, çocuk yuvaları, çocuk grupları ve yuvaları, sağlık evleri ve hasta çocuklar için sağlık yurtları, lokantalar, okulda bedava yemekler. Ders kitaplarının, sıcak giyeceklerin, ayakkabıların eğitim kurumlarının öğrencilerine parasız dağıtımının" olduğunu belirterek sorar: "Bütün bunlar, çocuğun, ailenin dört duvarının dışına çıktığını ve ana-babaların omuzlarından kolektiviteneinkilere geçtiğini yeterince göstermiyor mu?"

Burjuva toplumunun ise işçi sınıfının bu konudaki gereksinmelerini karşılamada ileri gidemeyeceğini, çünkü ailenin çözülmesinden korku duyduklarını belirtir. Nedenini ise Kollontay şu sözlerle ifade eder: "Kapitalistlerin kendileri eski ailenin, kadının köle, erkeğin ise ailenin bakımı ve refahından sorumlu olduğu bu tip ailenin proletaryanın özgürlük çabalarını boğmak için, işçi kadının ve işçi erkeğin devrimci ruhunu zayıflatmak için en iyi silah olduğunu bilmiyor değillerdir. Ailesi için endişe işçinin belini bükerek, sermaye ile uzlaşmaya zorunlu kılar. Ana ve baba çocukları açsa, ne yapmazlar ki?"

KOMÜNİSTLER ÇOCUKLARI ANNELERİNDEN KOPARACAK MI?

Kollontay, komünistlere sıkça yöneltilen bu soruyu da broşürde cevaplar.

Geleceğine sahip çık...

Liseliler birliğe, mücadeleye!

Siyasi krizlerin çıkmazı içerisinde bulunan AKP iktidarının can simidi yine kirli savaş olmuştur. Efrin'de işgal gerçekleştiren sermaye devleti, içeride ise buna uygun bir saldırgan çizgi izlemektedir. Saldırganlığının bir tarafını devletin ilerici-sol güçler üzerinde estirdiği gözaltı, tutuklama terörü oluşturmaktadır. Saldırganlığının diğer boyutu ise AKP iktidarının "ideolojik ve kültürel tabanını" oluşturma politikası ve uygulamalarıdır. Toplumsal yaşamın dinselleştirilmesi, ilerici olan her şeye düşmanlık, kadına ve çocuklara yönelen gerici uygulamalar bu çabanın görünür kısmıdır. Erdoğan AKP'si bunu yaparken iktidarını sağlamlaştırmak ve güvenceye almak istemektedir. Bu yönlü politikaların en dolaysız hedeflerinin başında ise eğitim alanı yer almaktadır. Fakat eğitim alanını hedef alan kapsamlı saldırılara rağmen hâlâ içerisinde debelendiği karmaşadan kurtulabilmiş değildir.

AKP iktidarının eğitim alanında yaşadığı karmaşa siyasal alanda yaşadığından bağımsız değildir. Öyle ki, AKP'nin iktidar koltuğuna oturduğu günden bugüne eğitim sistemi 15 kez, sınav sistemi 6 kez, Milli Eğitim Bakanı ise 6 kez değiştirilmiştir.

Bununla birlikte eğitimin dinselleştirilmesi ve gericileştirilmesi alanında önemli bir mesafe kat edilmiştir. Diyanet başta olmak üzere, dini vakıf ve derneklerle yapılan protokollerin sürmesi, müfredat üzerinde yapılan değişiklikler eğitimin bir bütün olarak gericileşmesine hizmet etmektedir. Okullarda, yurtlarda, kurslarda çocuklara yönelik cinsel istismar ve şiddet artmıştır. Geçtiğimiz

dönemde kadına ve çocuğa yönelik çok sayıda taciz ve tecavüz olayı yaşanmıştır. 15 Temmuz darbe girişiminden Efrin işgaline kadar her türlü gerici propagandanın dersler ve müfredat yoluyla yaygınlaştırılması ise bir kuşağa şekil verme çabasını göstermektedir. "Muhbir hattı"nın kamu spotu halinde izletilmesi tüm toplumda düşmanlık yaymaktadır. Zaten eleme ve rekabete dayalı olan eğitim sisteminde öğrenciler giderek yalnızlaştırılmaktadır.

GELECEK "ÇEMBERE" SİĞMAZ!

Keşmekeşe dönen sınav sisteminde TEOG'un yerine gelen sisteme ilişkin yapılan açıklama sistemin elemeci mantığını yansıtmaktadır. Milyonlarca öğrencinin geleceğini sınav salonlarında elemeye çalışanlar şimdi de "çember" modeli ile karşımızdalar. Liselilerin geleceği "çembere" sığmaz.

1,2 milyon 8. sınıf öğrencisini ilgilendiren bir sınava ilişkin MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürü Bayram Çetin yaptığı açıklamada "amaç genel eğitimin değerlendiril-

mesi değil, seçmek olacak" dedi. Sınav, öğrencilerin %10'unu seçmeyi amaçlıyormuş. Eğitim Sen'in raporuna göre %10'luk dilime giren öğrencilerin yerleştirileceği okullar içinde yer alan 217 proje okulunun 131'i imam hatip lisesi. Aynı rapordan alıntılarsak: "Liselere yerleştirmede adrese dayalı yerleştirme yapılacaktır; Anadolu, meslek ve imam hatip olmak üzere üç okul türünü kapsayacak şekilde üç çember oluşturulacaktır. 5 okul tercih etme hakkı olan öğrenci, evine yakın liseye yerleşemezse, adresine ikinci derecede yakın olan liseleri, sonrasında üçüncü çemberde bulunan liseleri tercih edebilecek. Çember sistemi ne kadar uygulanabilir? Üçüncü çemberin sonunda da okulların kontenjanı dolarsa, öğrencilerin imam hatiplere, meslek liselerine, özel liselere ya da açık öğretim lisesine yönelmesi kaçınılmaz." (Eğitim Sen; 2017-2018 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI I. YARIYIL DEĞERLENDİRMESİ)

Son sınav sisteminde %10'luk dilim açısından hedeflenen bir diğer şey mesleki eğitime katılımı arttırmak.

Tüm bu gelişme ve gündemler üzerinden yeni öğretim dönemi içerisinde

tüm liseli arkadaşlarımızı geleceksizliğe, gericiliğe, savaşa ve baskılara karşı mücadeleye çağıracağız.

"ÇOCUKLAR SÖMÜRÜLECEK DÜNYA DÖNMENE DEVAM EDECEK SANANLAR YANILIYORLAR"

Artan mesleki eğitim kurumları sermayenin ihtiyaç duyduğu ucuz iş gücünü sağlamaktadır. Mesleki eğitimdeki uygulamalar, çıraklık uygulamalarının yassallaşması ve "aday çıraklık" uygulaması çocuk işçiliğin önünü açmaktadır. Bizler DLB ve MLB olarak yeni öğretim dönemi içerisinde de "Aday çıraklık ve çıraklık sistemine son verilsin!", "14 yaşından küçük çocukların çalışması yasaklansın!", "14-18 yaş arası çocuklar için maddi üretimin genel ve mesleki eğitimle birleştirilsin!" "16-18 yaş arası için 4 saatlik, 14-16 yaş arası için 3 saatlik iş günü!" taleplerini yükselteceğiz.

Meslek liselerinde 10. sınıfta "mesleki eğitim" başlıyor, haftada 10-16 saat atölyelerde üretime dayalı "eğitim" yapılıyor. Sonrasında ise staj başlıyor. Mesleki eğitimde atölye ve stajda sömürünün haddi hesabı yok. Çocuk emeğinin sömürüsü kapsamında taleplerimizle meslek liselileri birliğe çağıracağız!

Bunun yanı sıra çocuk emeği sömürüsü okullarla sınırlı değil. Okulda, evde, sokakta, fabrikada, atölyede, stajda, savaşta, hapishanede "Çocuk emeğinin sömürüsüne son!" diyen bir imza kampanyamız ile liselilere dönük geleceğine sahip çıkma çağrısını yükselteceğiz. 23 Nisan'a kadar sürecek seslenişimizi liselilerin birliğini güçlendirecek bir sürece dönüştüreceğiz.

***

Emperyalist savaş ve saldırganlığa karşı, gericiliğe karşı, her alanda çocuk emeğinin sömürüsüne karşı liselileri geleceğine sahip çıkmaya çağırıyoruz. Liseliler birliğe, mücadeleye!

DEVİRİNCİ LİSELİLER BİRLİĞİ
MESLEK LİSELİLER BİRLİĞİ

Fatih Projesi çöktü: Yeniden milyarlar harcanacak

Tayyip Erdoğan'ın "yeni bir çağ açıyoruz" diyerek başlattığı ve 2016'dan itibaren 4 yıl süreyle 10.6 milyon tablet dağıtılacağına sözünü verdiği Fatih Projesi hüsrana dönüştü. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), harcanan milyarlarca lira, 58 ihale ve 110 doğrudan alımın ardından 1 milyon 437 bin tablet dağıttıktan sonra uygulamayı değiştirme kararı aldı. Projede, her çocuğa bir tablet söyleminde yüzde 20'ye ulaşamadan değişikliğe gidilmek zorunda kalındığı öğrenildi. Öte yandan MEB proje kapsamında 5 Aralık

2017 sonrasındaki sözleşmelerle yapılacak mal teslimi ve hizmet alım işlerini katma değer vergisinden (KDV) istisna tuttu. Yeni dönemde tablet yerine klavyeli bilgisayar alınacağı açıklandı.

Yeni yıl bütçesinde Fatih Projesi için 1 milyar 18 milyon TL ayrılırken, MEB bu bütçenin 500 milyon TL'sini 4.5 milyon tabletleli öğrenci hedefine ulaşabilmek için harcayacağını belirtti. Bakanlığın tablet yerine öğrencilere klavyeli bilgisayarlar dağıtması kararının maliyeti de milyarları bulacak.

Mesleki Eğitim Kurultayı'nda yapılan konuşmalardan...

Çocuk işçiliğinin yasal hali: Çıracılık!

"Kapitalist sömürü düzeninin ürettiği sorunlardan biri de çocuk işçiliğidir. Peki kapitalizm çocuk emeğinden neden yararlanır? Çocuk emeğinin yoğun kullanımını, kapitalist üretim ilişkilerinin gelişmeye başladığı evreye rastlar ve kendini ilk olarak dokuma sektöründe gösterir. Gözü doymaz kapitalistler çocuk ve kadın emeğini öncelikli olarak tercih ederler. Kadın ve çocuk emeğini hem daha ucuz satın alırlar, hem de el yatkınlığı nedeniyle daha fazla iş yaptırma olanağı bulurlar. Böylece kadınlar ve çocuklar da üretim alanına çekilirler. Sadece dokuma ve tekstilde değil, madenlerde ve küçük ölçekli sanayi sitelerinde de çocuk emeği yaygın olarak kullanılmaya başlanır. Çalışma koşulları öylesine ağırdır ki, çocuklar makinaların başında yığılır kalırlar."

Bugün de kapitalistler ucuz işgücü olarak gördükleri çocuk işçiliği tercih ediyorlar. Türkiye'de 2 milyona yakın çocuk işçi var ve bunun yüzde 80'i kayıt dışı çalışıyor. Milyonlarca yetişkin insan işsizken milyonlarca çocuk işçinin kölece çalıştırılması, sistemin ne kadar çürüdüğünü gösteriyor.

***

Çocuk işçiliğinin yasal olarak güvenceye alınmasının adı ise çıracılıktır. Çocuk işçilik Selçuklu'dan, Osmanlı'ya, Lonca-Ahilik teşkilatlarında görülürken, günümüzde de yasal adıyla "çıracılık" halini almıştır. Birçok açıdan sanat okuluna benzeyen ahilik sisteminde mesleki eğitim alınabilmekteydi. Ahilik aslında dönemin esnaf ve zanaatkarlar odasıdır. Ahilikte çıracı, kalfa, usta hiyerarşisi vardı. Dönemin ihtiyacına göre mesleki eğitimin dışında dini içerikli eğitim de verilmekteydi.

Cumhuriyetin kurulmasından sonra çıracılık eğitimi 1930'lu yıllarda başlamıştır. Nitelikli emek gücü ihtiyacını karşılamak için devlet fabrikaları bünyesinde çıracılık okulları açılmıştır. Ancak bugünkü çıracılık sistemi 1977 yılında çıkarılan yasalara dayanmaktadır.

İlk bakışta mesleki eğitimin bir parçası gibi görünen bu uygulama aslında çocuk işçiliği yasallaştırmaktadır. Çocukları genel eğitim sürecinin dışına iten bu uygulama, yoksul ailelerin çocuklarına dayatılmaktadır. Emekçi çocuklarının artık lise eğitimi alması bile lüks görülmekte, çıracılık okullarına gidip meslek sahibi olmanın önemi üzerine güzellemeler yapılmaktadır.

Bugün yaklaşık 1 milyon 170 bin çıracı işletme ve atölyelerde sömürülüyor. Çıracı olmanın yaşı gün geçtikçe düşürülüyor. Günümüzde değişen yasalar ile birlikte, ilkokul eğitiminin ardından işletme-

lerde "aday çıracı" olarak, çıracılık dönemi gelene kadar çalışabilirsiniz. Ortaokul bittikten sonra ise artık çıracı olabilirsiniz. Elbette burada da "eğitim" veriliyor. Haftada yalnızca 8 saat! Haftanın her günü okula giden bir öğrencinin aldığı eğitim de ezberci ve niteliksizken, çıracılara verilen eğitimin eğitimsizlik anlamına geldiği yeterince açık olmalı.

Çıracı demek, ustasının sözünü dinlemek demek. Çıracı demek, bütün atölye ya da işletmenin kirini pasını temizlemek demek. Çıracı demek, yeri geldiğinde ustadan dayak yemek demek. Çıracı demek, uzun saatler çalışıp son derece düşük ücret ya da cep harçlığı almak demek. Çıracı demek, yapılan haksızlıkların farkında olsan bile ses çıkarmamak demek...

Çıracılık Ortaçağ'dan kalma bir sömürü kurumudur. Emek sömürüsünü ortadan kaldırma mücadelesinde özne olarak bizler de yerimizi alacağız.

Mesleki Eğitim Kurultayı'nda yapılan konuşmalardan...

Mesleki eğitim alanında kadın öğrencilerin yaşadığı sorunlar

Ben meslek lisesinde okuyan bir kadın öğrenciyim. Mesleki eğitim gören kadın öğrenciler olarak birçok sorun yaşıyoruz.

Mesleki eğitimin konusu iş alanlarında "fiziki güç" de arandığı için, seçtiğimiz bölümler çok tercihe dayanmıyor. Bunun dışında bir bölüm seçtiğimizde ise, ilk karşılaştığımız önyargı duvarları oluyor. Örneğin kadın öğrenciler olarak makine, otomasyon gibi bölümleri seçtiğimizde, bir avuç kalıyor ve baskıyla karşılaşıyoruz.

Bir kadın stajyer olarak fabrikada yaşadığım sorunlardan bahsetmek istiyorum. Çalıştığım fabrikada patronlar, sessiz, uysal ve istedikleri koşullarda çalıştırabileceği itaatkar köleler olarak görmek istiyorlar bizi. Verilen ağır işleri yapamadığımızda, kadın olduğum için aşağılanmaya maruz kalıyorum.

Sadece fabrikalarda değil liselerde de erkeklerin sayıca fazla olması, "erkek iktidarı"nın kurulmasına zemin hazırlıyor.

Öte yandan, kız meslek liselerinde karma eğitim görülmemesinden dolayı kadın öğrenciler dışarıda adaptasyon sorunu yaşıyor.

Yaşamın her alanında olduğu gibi mesleki eğitim alanında da kadınların yaşadığı sorunların gerisinde, cinsel eşitsizlik ve sınıfsal sömürünün temeli olan özel mülkiyet düzeni yatıyor. Meslek liseliler olarak kadınların yaşadığı sorunlara çözüm için vereceğimiz mücadelede de kapitalizmi hedef almıyoruz. İşçi sınıfının bir parçası olarak, kadın-erkek ayrımı yapmaksızın bir bütün olarak sermaye sınıfı karşısında mücadeleyi yükseltmeliyiz.

Ümraniye'de devrim okulu gerçekleştirildi

Meslek Liseliler Birliği (MLB) Ümraniye'de 'Ne Yapmalı' şiarıyla 3 Şubat günü devrim okulu gerçekleştirdi.

Devrim okulunda ilk olarak V For Vendetta filminin gösterimi yapıldı ve bir MLB'li devrim okulunu anlatan bir konuşma gerçekleştirildi. Konuşmada devrim okullarının, bu sistemin eğitim anlayışından ve okullarından çok uzak olduğu, devrim okuluna katılan herkesin kendi geleceğine dair söz söylemek için bir araya geldiği vurgulandı.

Türk sermaye devletinin Efrîn'e başlattığı işgal hareketi üzerine tartışmalar gerçekleştirilerek Kürt halkının en ufak kazanımlarına dahi tahammül edeme-

yen, savaş ve katliamı dayatan bu düzenin karşısında durmak gerektiği vurgulandı. Patronlar sınıfının daha fazla kâr ve çıkar için gerçekleştirdiği bu savaşın parçası olmamak gerektiğine dikkat çekildi.

Günden güne değişen ve güdükleşen eğitim sistemi üzerine tartışma yürütülen devrim okulunda, üniversite sınavına girecekleri nasıl bir sınavın beklediğinin hâlâ belirsiz olduğu, sınavların sürekli değiştiği vurgulandı ve buna karşı mücadele etmek gerektiğinden söz edildi.

Meslek liselilerin stajda ve atölyede yaşadığı sorunları anlattığı devrim okulunda stajda ve atölye yaşanan sorun-

ların ortak olduğu ve bu sorunlara karşı "Bugünün mücadelesini yarına bırakmadan" birlikte mücadele edilmesi gerektiği vurgulandı.

Devrim okulunda son olarak birlik olmanın önemi üzerine konuşuldu. "Bugün de karşımızdaki düşmanı, yani patronlar sınıfını yenmek ve insanca yaşamak için, geleceğimize sahip çıkmak için bir araya gelip birliğimizi güçlendirmeliyiz" denildi.

Daha sonrasında yapılan tartışmalarla birlikte haftalık film izleme ve gündemleri tartışma kararı alındı. Meslek liselilere Meslek Liselilerin Sesi bülteninin yeni sayısı ulaştırılarak gün sonlandırıldı.

DISK 51. yaşında

Yeni bir sendikal hareket için ileri!

13 Şubat 1967 Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (DİSK) kuruluş tarihi. O tarihte 5 kişi İstanbul Valiliği'ne verdikleri dilekçeyle DİSK'i kurmak için adım atıyorlar. Bir gün öncesinde T. Maden-İş, Lastik-İş, Basın-İş ve T. Gıda-İş sendikaları gerçekleştirdikleri ortak kongre ile bu kararı alıyorlar. Peki DİSK'in kuruluşu bu kongre ve verilen dilekçeden mi ibaretti? Elbette değildir. Bunun için öncesi ve sonrasıyla bu süreci değerlendirebilmek, DİSK'i yaratan ve var eden koşulları görebilmek gerekir.

Çarpıcı bir örnek olarak vertmek gerekirse 1961-70 arası dönemde 762 işçi eylemi gerçekleşmiş, bunların 539'u grev, 45'i işgal, 82'si pasif direnme, 69'u miting ve yürüyüştür. Bu veriler, DİSK'in kuruluş sürecindeki sınıf mücadelesinin düzeyini göstermektedir.

***

1952 yılında Türk-İş kurulur. İşçi sınıfını denetim altına tutabilmek adına ABD'nin telkinleri ve sermaye devletinin girişimleri ile kurulan Türk-İş kurulduğu andan itibaren işçi sınıfını düzen sınırları içerisinde denetim altında tutmaya çalışır. Türk-İş'in kuruluşu daha belirgin bir sınıf hareketi oluşmamışken gerçekleşmiştir ve bir ön hazırlık niteliğindedir.

Özellikle 1950 ve 1960'larla beraber Türkiye'de gelişim gösteren kapitalizm, işçi sınıfı hareketini mayalayan önemli sonuçlar doğurmuş, işçi ve emekçilerin mücadele sahnesine çıkışını hızlandırmıştır.

Aralık 1961 yılında İstanbul İşçi Sendikaları Birliği tarafından gerçekleştirilen ve 100 bin işçinin katılımıyla gerçekleşen Saraçhane Mitingi, Türk-İş'in işçi sınıfı üzerindeki denetimini kırmaya yönelik önemli bir adımdır. İşçilerin Türk-İş'in ataletinden, icazetçi ve uzlaşmacı tutumundan ne kadar rahatsız olduğunu gösteren kitlesel bir eylemdir söz konusu olan. Yaklaşık 1 yıl sonra gerçekleşen Kavel Direnişi (Ocak 1963), grev hakkının fiili grevle kazanıldığı, fiili-meşru eylem çizgisinin hak alma mücadelesindeki önemini gösteren görkemli bir direniştir. 1964 Sungurlar Grevi, 1965 Zonguldak Maden Direnişi, 1966 Paşabahçe Grevi ve bu süreçteki birçok eylem, direniş ve grev adım adım DİSK'in kuruluşuna giden yolun taşlarını döşemiştir.

Bütün bu süreç boyunca Türk-İş mevcut hükümetlerle ilişkileri geliştirmeye, işçi sınıfını düzen politikalarına çekmeye çalışmıştır. Türk-İş 1960 yılında düzenlediği "Komünizme Tel'in" (Komünizme Lanet) mitingleri ve 1964'te 5. Genel

Kurul'da aldığı "partiler üstü politika" kararı ile işçi sınıfını düzen sınırlarında denetim altına alma çabasını sürdürmüştür. Uyuşmazlıkla sonuçlanan toplu sözleşme sürecinin ardından grev kararı alınan Sungurlar Kazan fabrikasında, Türk-İş yönetimi grevin bitirilmesini istemiştir. Bu talebe rağmen greve çıkmış, Türk-İş'in uzlaşmacı ve işbirlikçi tavrının karşısında durulmuştur. 1966'da gerçekleşen Paşabahçe Grevi'nde de önce grevi destekleyen Türk-İş yönetimi sonrasında desteğini çekmiş, grevin karşısında durmuştur. Bunun karşısında birçok sendika Türk-İş yönetimine karşı tutum olarak grevi desteklemiş, Sendikalar Arası Dayanışma Komitesi kurulmuştur.

Bütün bu gelişmeler, işçi sınıfının militan direnişleri, grevleri, eylemleri ve tabandan gelen basıncı ile gerçekleşmiştir. Uzlaşmacı-icazetçi mücadele anlayışı fiili olarak aşılmış, hareket fiili olarak kendi örgütsel zeminlerini yaratmaya başlamıştır. DİSK'in 13 Şubat 1967'deki kuruluşu atılan bu adımların ve aşılacak bir eşğin adının konmasıdır.

Bir dipnot olarak şunu da belirtmek gerekir ki, bütün bu süreç boyunca Türkiye İşçi Partisi'nin (TİP) kuşkusuz bir rolü vardır. 1961 yılında TİP'in kuruluşunda yer alan ve Türk-İş'in içerisinde muhalefet örgütleyen sendikacıların varlığı, DİSK'in kuruluşuna öncülük eden sendikaların yönetiminde TİP'lilerin belirgin bir ağırlığa sahip olduğu ortadadır. Ancak unutmamak gerekir ki, burada belirleyici olan işçi sınıfının tutumudur. Bu tutum Türk-İş'in aşılmasında nasıl belirleyici bir rol oynamışsa çok geçmeden DİSK'i de anlayış ve eylem planında birçok kez aşmıştır. Bunun örgütsel sonuçlarına vardırılamamış olması bilinç

ve örgütlülük düzeyindeki zayıflıktan gelmektedir. TİP'in bu süreç boyunca gelişen sınıf hareketine öncülük ettiğini söylemek zordur. Gelişen sınıf hareketindeki öncülük boşluğunu değerlendirmiş, kendi sınırlarına varana kadar önünde yürümüş, bu sınırlara ulaşıldığında da durdurmaya çalışmıştır. Başka bir deyişle yükselen sınıf hareketinin peşinden sürüklenmişlerdir.

DİSK'in kuruluş sürecinde ve sonrasında yaşanan fabrika eylemlerinde ve örgütlenme süreçlerindeki belirleyici faktör fabrika örgütlülüklerinin sağlamlığıdır. Fabrika zeminindeki bu güç temel bir dayanak noktası haline gelmiştir ve o dönem DİSK gücünü tam da buradan almaktadır.

1968 yılında TİS sürecindeki Derby fabrikasında gerçekleşen işgal ile birlikte işçi eylemleri bir adım ileriye taşınmıştır ve işgallerin önü açılmıştır.

DİSK'in, mücadelecili-öncü işçilerin adresi olmaya başlaması sermaye devletini harekete geçirmiştir. 1317 sayılı yasanın 9. maddesinde gerçekleştirilen değişiklikle bir konfederasyonun Türkiye çapında kurulabilmesi ve faaliyet göstermesi için sendikalı işçilerin 1/3'ünü örgütlemesi şartı getirilmiştir. Bu değişiklik ile Türk-İş barajı geçmiş ancak DİSK altında kalmıştır. Bu değişiklik ile DİSK'in kapanması ve Türk-İş'in tek konfederasyon olarak varlığını sürdürmesi planlanmaktadır.

Ancak 15-16 Haziran eylemleri ile Ankara, İstanbul, Kocaeli merkezli üretimi durduran işçiler sokaklara dökülmüştür. Sadece DİSK üyesi işçiler değil, yüzlerce fabrikada yüz binin üzerinde işçi eylemlere katılmıştır. 4 işçinin öldüğü, meydanların işçiler tarafından zapt edildiği,

patronların ülkeyi terk ettiği bu iki gün boyunca işçi sınıfı gücünü dosta-düşmana göstermiştir.

DİSK ve Türk-İş üyesi işçilerin ortak inisiyatifli ile gerçekleşen ve DİSK'in kapatılmasının önüne geçen bu 2 günlük işçi direnişine hiçbir DİSK üst yöneticisinin katılmamış olması bir yana, eylemlerin ikinci günü DİSK yönetimi işçilere radyodan "sükunet" ve eylemleri bitirme çağrısı yapmıştır.

15-16 Haziran Direnişi'nin ardından 4.318 öncü işçi işten atılmış, DİSK yönetimi sesini çıkarmamıştır.

1971 darbesi ile kısa süreliğine geri çekilen sınıf hareketi 1974 yılında tekrardan sahneye çıkmıştır. DİSK'in tarihinde önemli bir yer tutan DGM Direnişi, faşizme ihtar eylemleri, Taksim'deki kitlesel 1 Mayıs eylemleri 12 Eylül 1980 darbesine kadar yükselen sınıf hareketinin geldiği düzeyi bizlere göstermektedir.

Sonuç olarak DİSK'i var eden koşullar, işçi sınıfının baskı ve sömürü karşısında büyüyen hoşnutsuzluğu ve ayağa kalkışıdır. Türk-İş yönetiminin uzlaşmacı-icazetçi anlayışına karşı fiili-meşru eylem çizgisinin hayata geçirilmesidir. Bunun gerçekleşmesi sürecinde fabrika ve işyeri komitelerinde birliğini sağlam zeminlerde kurmuş öncü işçilerin varlığı belirleyici olmuştur.

Dönemin yükselen sınıf hareketi nasıl ki, fabrika temelinde güçlü-sağlam örgütlülükler ve fiili-meşru eylem çizgisi ile Türk-İş'i aşarak kendi yolunu çizmiş ve DİSK üzerinden örgütsel zeminlerini yaratmışsa, bugün de icazetçi-uzlaşmacı sendikal düzenin aşılmasına ışık tutmaktadır.

R. U. KURŞUN

“Birleşirsek tok, birleşmezsek yok oluruz!”

Kayseri’de farklı sektörlerde çalışan işçilerden gelişmeler hakkında görüş aldık.

“DÜZEN TECAVÜZCÜLERİ AKLAMA PEŞİNDE...”

Gericiliğin zirve yaptığı bugünlerde gün geçmiyor ki yobazlar yeni bir pislğin altına imza atmasınlar. Son zamanlarda yaşanan rezilliklere bir bakalım. Cezaevlerinde taciz ve işkence, yurtlarda tecavüz, camide tecavüz vakaları hemen her gün basındaki haberlere yansıyor. Yetmedi, bir rezil açıklama da Diyanet’ten geldi. Diyanet 9 yaşında kız çocuklarının evlenebileceğini açıkladı.

AKP sözcüleri yaptıkları açıklamalarla rezillikleri örtbas etmeye çalıştılar. Bu açıklamaların dumanı tüterken, deprem etkisi yaratan bir haberle sarsıldık. Bir hastanenin kayıtlarında 115 çocuğun gebe olduğu basına yansdı. Tam 115 çocuk hamile olduğu gerekçesiyle hastaneye başvurmuş. Bu hem çocuk yaşta evliliklerin kanıtıydı hem de devlet katında rezilliklerin örtbas edildiğinin göstergesiydi.

Kapitalizmin, burjuvaların ahlakı çürümüşlük ve yozlaşma üzerine kuruludur. Onların hükmettiği tüm yönetim mekanizmaları da ahlaksızlığı rehber edinirler. En önemlisi de Allah, kitap nidaları atanların ahlaksızlıkta sınır tanımamalarıdır.

Kayseri’den bir öncü işçi

“TEK ADAMDA BİRLEŞTİLER”

Yoksulluğumuz, sefaletimiz artıyor.

Emek düşmanı AKP ve yandaşı MHP, BBP 2019 başkanlık seçiminde Recep Tayyip Erdoğan yeniden seçilsin diye güç birliği yaptılar. Adına da milli mutabakat dediler. 2019 seçimlerini garantiye almak için biz yoksulların evlatları Suriye cephesinde savaşmak için gönderildi.

Milli mutabakat güçleri Suriye’de devam eden savaş üzerinden farklı düşünen tüm güçleri baskı altına aldılar. “Savaşa hayır” diyen TTB açıktan tehdit edildi, yönetimi gözaltına alındı. Barış mesajları nedeniyle yüzlerce emekçi savcılığa çağrıldı. Korkudan birçok arkadaş Facebook hesabını kapattı.

Yetmedi, 130 bin metal işçisinin grevi erteleme adı altında yasaklandı. 15 Temmuz’u Allah’ın lütfu olarak gören Tayyip Erdoğan patronlar kulübü olan TÜSiAD’ı

bir daha rahatlattı. Metal işçilerinin grevini yasakladı.

Biz işçiler birliğimizi, örgütlülüğümüzü büyütmezsek, bunlar daha bizim başımıza çok çoraplar örerler. Metal işçilerinin dediği gibi “birleşirsek tok, birleşmezsek yok oluruz!”

Fabrikamızda, kentimizde birleşirsek grev yasaklarını yırtar atarız. Savaş tamamlarını sustururuz.

Kayseri’den bir öncü metal işçisi

“KHK İLE SOKAĞI BİZ İŞÇİLERE KAPATMAK İSTİYORLAR”

15 Temmuz’da sokağa çıkanlara, kan dökene dokunulmazlık zırhı giydirdiler. 696 sayılı KHK ile, her türlü toplumsal eyleme dokunulmazlık zırhı giydirilen faşistler müdahale edebilecekler. Üstelik

yaptıklarının hesabını mahkeme önünde vermeyecekler.

Diyelim ki, insanca yaşayacağımız asgari ücret için sokağa çıktık. Ya da metal işçileri grev hakları için sokağa çıktılar. Veya yapılan haksızlıklara tepki göstermek, haksızlıkları protesto etmek için sokağa çıktık. Haydi “hükümete karşı eylem” naralarıyla besleme takımı kolluktan önce bizlere saldıracak.

“FETÖ” dediler, OHAL’i biz işçilerin, yoksulların sırtından sopayı eksik etmek için kullandılar. Yetmedi şimdi de beslemelerini üzerimize salmaya hazırlanıyorlar.

Karanlıkta kalmamak için, işçiler, yoksullar olarak yan yana gelmeli, zalimlere geçit vermemeliyiz.

Kayseri’den bir öncü tekstil işçisi

Film değil gerçek

Şener Şen’in başrolünü paylaştığı “Çıplak Vatandaş” filmi, yaptığı tüm ek işlere rağmen geçinemeyen bir memurun hayat pahalılığı karşısında yaşadığı bunalımı anlatır. Bunalım sonucunda çırılçıplak soyunarak sokaklarda koşan İbrahim’in öyküsünde, son olarak tüm toplum var olan ekonomik zorluklardan bunaldığı için soyunur.

Geçen günlerde televizyon ve gazetelere böyle haberler yansdı. Maaşını alamayan bir işçi İŞKUR önünde soyunarak isyan etmişti ve “Bu devleti protesto ediyorum” diyordu. Bir başka haberde ise “Geçinemiyorum” diyen bir işçi kendini meclis önünde yakmıştı. Onun da alacak davası beş yıldan beri sürüyordu. Bir başkası belediye binası önünde kendi üzerine benzin döküp yakmıştı. Kapitalizm öldürmüyordu, süründürüyordu. Ve çaresiz, bitkin kalan emekçiler artık kendi ölüm fermanlarını kendileri veri-

yorlardı.

Son günlerde bu alışılmadık haberlere çok fazla rastlamaktayız. 2017 yılında 71 işçi intihar etti. Her on kişiden dokuzunun psikolojik sorununun olduğunu belirtiyor uzmanlar. Peki, bir insan, bir işçi, bir kadın, hayatının baharındaki bir genç neden intihar eder? Nedir bu çaresizliğe sıkı sıkı sarılmanın, her şeyi geride bırakmanın nedeni? Çok çeşitli yanıtlar verilebilir. Ama esasında emekçileri ölüme sürükleyen kapitalist sistemin sömürü çarklarıdır. Ve kapitalist sistem bu çarklar içinde ezilen işçi ve emekçileri bencil, egoist, çaresiz insanlar topluluğu yapıp sonra da intihar haberlerine gazetelerin üçüncü sayfasında yer verip acıdan beslenmektedir. Yetkili kişiler

kendini yakan ve intihar eden işçileri acımasızca eleştirip, bu olayların bir kurgu olduğunu belirttiler. Bizler, insanlığın kurtuluşunun işçi sınıfının zaferinde olacağını bilenler, dünyanın en ucundaki bir acıyı yüreğimizde hissederken ikiye bölünmüş devlet yöneticileri kendini yakan işçileri, insanlığın yakılmasını, yıkılmasını her zamanki gibi izlemektedirler. Çaresizliğin işçileri ittiği tüm intihar ve yakma olayları da, AKP kodamanlarının ikiye bölünmüşlüğü ve çarpıtmaları da tek bir yerden beslenmektedir: İşçi sınıfının örgütsüzlüğü!

Evet, şimdi sadece isyan ateşini yakalım. Eşit, özgür yarınlara için, insanlığın kurtuluşu için örgütlenip kapitalist sistemi yıkalım. Ya barbarlık ya sosyalizm!

M. GÜZEL

Greif İşgali İşçi Sınıfına Yürünmesi Gereken Yolu Gösteriyor!

Bundan 4 sene önce, 10 Şubat 2014'te Hadımköy'deki Amerikan teke-line ait bir çuval fabrikası olan Greif'te işçiler 60 gün boyunca fabrikayı işgal ettiler. İşçiler, taleplerini karşılamayan patrona karşı yasal süreci beklemek yerine kendi sınıf yasalarına dayanarak gerçekleştirdiler bu büyük eylemi. Talepleri ise netti: 44 ayı taşeronun var olduğu fabrikada taşeronluğun kaldırılması, ücretlerin iyileştirilmesi ve 4 ikramiye. Talepleri yalnızca ekonomik talepler değil aynı zamanda bugün işçi sınıfının örgütlenmesinin önünde büyük bir engel olan ve güvencesiz çalıştırmanın adı olan taşeronluğun kaldırılması idi.

GREİF'TE SÜREÇ NASIL BAŞLADI?

Örgütlenmenin ilk başlangıcı fabrikadaki performans dayatmasına karşı idi ve bu öfke bölüm şefinin işten çıkarılmasıyla sonuçlandı. Ancak işçiler üzerindeki baskının son bulması için bu yeterli değildi elbette. Sınıf bilinçli işçilerin önderliğinde ilk önce bir bölümde başlayan bölüm komitesine dayalı örgütlülük ardından 14 farklı bölüm komitesine yükselecek gerçek bir işçi demokrasisi anlayışı ile söz, karar, yetki hakkı işçilerin olacaktı. İlk önce kadrolu işçiler arasında başlayan bu örgütlülük diğer taşeron işçileri de kapsayacak şekilde genişletildi, fabrikada sorunlar ve bunlara karşı neler yapılacağı üzerine periyodik olarak toplantılar gerçekleştirildi. 8 Kasım'a gelindiğinde ise fabrikada yürütülen sendikalaşma çalışmaları neticesinde yetki başvurusu yapıldı. Patronun saldırısı ise gecikmedi, aynı gün bir işçi üretimin daralması bahanesiyle işten çıkarıldı. Patronun bu saldırısına işçilerin yanıtı üretimin durdurulması oldu. Atılan işçi bu kararlı direnişin ardından işe geri alındı. İşçilere moral ve güven kazandıran bu direnişin ardından taşeron işçileri arasında sendikalaşma hızla arttı ve örgütlülük daha da pekişti-

rildi. Bundan sonraki süreç ise TİS görüşmeleri idi. İşçilerin kendi hazırladıkları TİS taslağında olmazsa olmaz dedikleri kararlar şunlardı: Taşeronun kaldırılması, 4 ikramiye ve ücret artışı. DİSK TEKSTİL Sendikası, işçilerin kendi hazırladıkları bu taslağı "hayalci" olarak niteleyerek daha o anda taleplerin arkasında durmayacağını göstermiş oldu. Sendika ve patron arasında süren görüşmelerde süreç tıkanırdı ve 10 Şubat'ta 600 işçi Amerikan tekeli Greif fabrikasını kendi örgütlülükleri ve kararlılıkları neticesinde işgal ettiler.

"İŞGAL, GREV, DİRENİŞ!"

"Emek hırsızlığına, taşeron belasına, asgari ücret sefaletine geçit yok" başlıklı bir bildiriyle ne istediklerini anlattı Greif işçileri. Kavel'i, 15-16 Haziranları yaratan sınıf kardeşlerinin yolundan yürüyerek fiili olarak işgal eylemine başladılar. Fabrikanın işgal edilmesiyle birlikte fabrikada bulunan özel güvenlik olmak üzere Greif'in tüm yetkilileri işçilerin yuhalamaları eşliğinde fabrikadan kovuldular. Ve 60 gün boyunca fabrika işçilerin denetimine geçti. Bu süreçte işgal komiteleri oluşturuldu. İşgal komiteleri güvenlik, gözcü, dayanışma, basın, yemek, temizlik ve savunma komiteleri şeklinde bir örgütlenmeye dönüştürüldü. İşgal boyunca tam bir işçi demokrasisi uygulandı. Bölüm komitelerinden seçilen kişilerden oluşan 65 kişilik fabrika komitesi oluşturuldu. Önemli sorunlar ilk önce bölümlerde tartışılıp ardından fabrika komitesinde görüşülüyor ve karara bağlanıyordu. İşgal yalnızca fabrikayla sınırlı kalmadı. Kent meydanlarında basın açıklamaları, bildiri dağıtımları, eylemler ile işgalin sesi olabilecek her yere yayılmaya çalışıldı. İşgalin 53. gününde kadın işçiler öncülüğünde Boğaziçi Köprüsü'nde eylem yapıldı. 60 günlük süreç boyunca işçiler, patronun tehditlerine, tacizlerine, saldırılarına,

fabrikayı kapatma söylemlerine ve DİSK TEKSTİL sendikasının ihanetine karşı Türkiye işçi sınıfının tarihinde şanlı bir direnişe imza attılar. 60 günlük işgal işçiler için tam anlamıyla bir okul oldu. Direnmenin onurunu, sendikal ihaneti, kimin dost kimin düşman olduğunu bu süreçte öğrendi Greif işçileri. 60. güne gelindiğinde sendika-patron-devlet işbirliği içerisinde işgal fabrikasına yönelik kapsamlı bir saldırı gerçekleştirildi. 1000'e yakın polis eşliğinde gerçekleştirilen saldırıda fabrikada bulunan işçiler gözaltına alındı. Fabrikadaki sürecin ardından işçiler bu kez bir yandan DİSK Genel Merkezi'nde nöbet tutma kararı alırken diğer yandan DİSK TEKSTİL Genel Merkezi'nde de direniş boyunca arkalarında durmayan sendika ağalarından hesap sormak için bekleyişlerine devam ettiler. DİSK yönetimi nöbet boyunca işçileri binadan atmak için türlü yollara başvurarak bir kez daha ihanetini ortaya koydu. 106 günlük direniş DİSK Genel Merkezi önünde yapılan açıklamayla sonlandırıldı.

12 EYLÜL SONRASININ EN SARSICI DİRENİŞİ!

"Dersleri ve deneyimleri ile sınıf hareketi cephesinde yeni bir döneme damgasını vuracak olan bu örgütlü ve uzun soluklu direniş, 'somut kazanım' elde edememiş olsa da, şimdiden geleceğe yol gösteren tarihsel önemde kazanımlarıyla, Türkiye işçi sınıfının mücadele tarihinde bir kilometre taşı olarak yerini almış bulunmaktadır. 12 Eylül sonrası bütün bir dönemin en etkili ve sarsıcı direnişi olarak mücadeleye yönelecek işçilerin yolunu aydınlatacak, böylece devrimci sınıf hareketinin gelişiminde apayrı bir rol oynayacaktır." (TKİP Merkezi Yayın Organı EKİM, Sayı 294)

D. YALIM

